

انجیل عیسیٰ مسیح دَ مُطابِقِ مَرَقَس

یحییٰ تعمید دهنده راه ره بلده عیسیٰ مسیح تیار مونه

۱ شروع انجیل عیسیٰ مسیح باچه خدا.

۲ اینی پیشگوی د کتاب اشعیا نبی نوشته شده:

”ما رسول خُو ره پیشلون تُو رِبی مُونم

تا راه تُو ره پیش رُو تُو آماده کنه؛

۳ آواز کسی که د بیابو چیغ زده مَوگیه،

’راه ره بلده خداوند آماده کنید

و راه روی شی ره راست-و-سیده کنید.“

۴ د مطابق امزی پیشگوی یحییٰ تعمید دهنده د بیابو ظاهر شد و یگ غسل تعمید ره اعلان کد که مردم توبه کنه تا گناهای ازوا بخشیده شنه.

۵ مردم از تمام منطقه یهودیه و اورشلیم بر شده د پیش ازو میمد و گناه های خُو ره اقرار کده از دست ازو د دریای اردن غسل تعمید میگرفت.

۶ یحییٰ کالای ره که از پاشم اشر بود موبوشید و د گرد کمر خُو یگ کمر بند چرمی دشت و خوراک شی ملخ و غسل صحراایی بود.

۷ او اعلان کده مَوگفت: ”کسی که قدرت شی از مه کده کلو یه، بعد از مه میبه؛ ما حتی لایق شی ره ندرم که خم شده بند چیلی شی ره واز

کنم.“ ۸ ما شمو ره قد او غسل تعمید ددم، لیکن او شمو ره قد روح القدس غسل تعمید میدیه.

۹ د امزو روزا عیسیٰ از ناصره جلیلیه آمد و د دریای اردن از دست یحییٰ غسل تعمید گرفت. ۱۰ و امی که عیسیٰ از او بر شد، او دید که

آسمو شق شد و روح القدس د شکل یگ کوتر د بله ازو نازل شد. ۱۱ و یگ آواز از آسمو آمده گف: ”تو باچه دوست-دشتنی مه آستی که از تُو

خوش-و-راضی آستم.“

۱۲ اوخته روح القدس دستی او ره د بیابو برد. ۱۳ او مدت چل روز د بیابو بود و شیطو او ره وسوسه مَوکد؛ او د مینکل جانورای وحشی بود و

ملایکه ها خدمت شی ره مَوکد.

۱۴ بعد از دستگیر شدن یحییٰ عیسیٰ د جلیلیه رفت؛ او د اونجی خوشخبری پادشاهی خدا ره اعلان کده ۱۵ مَوگفت: ”وخت پوره شده و

پادشاهی خدا نزدیک آسته. پس توبه کنید و د خوشخبری ایمان بیرید.“

عیسیٰ اولین یارا ره دعوت مونه

۱۶ وختیکه عیسیٰ د لب دریای جلیلیه گشت-و-گذار مَوکد، او شمعون و برار شی اندریاس ره دید که تور ماهی گیری ره د دریا پورته مونه، چون

اونا ماهی گیر بود. ۱۷ او دزوا گف: ”از پشت ازمه بیید تا شمو ره شکارچی مردم جور کنم.“ ۱۸ اونا فوری تور های ماهی گیری خُو ره ایله کده

از پشت ازو رِبی شد. ۱۹ وختی کم وری پیش رفت، او یعقوب باچه زیدی و برار شی یوحنا ره دید که د منه کشتی تور های ماهی گیری خُو ره

آماده مونه. ۲۰ او دستی اونا ره کوی کد و اونا آته خُو زیدی ره قد مزدورکارا د کشتی ایله کده از پشت ازو رِبی شد.

عیسیٰ یگ آدم جندی ره شفا میدیه

۲۱ اوخته اونا د شار کفرناحوم رفت. د اونجی عیسیٰ د روز آرام فوری د عبادت خانه درآمد و د تعلیم ددو شروع کد. ۲۲ مردم از تعلیم شی خيرو

مند، چون او رقم کسی که صاحب قدرت-و-اختیار بشه دزوا تعلیم دد، نه رقم عالمای دین.

۲۳ د امزو عیت د عبادت خانه ازوا یگ آدم بود که روح ناپاک دشت. او چیغ زده گف: ۲۴ ”ای عیسیٰ ناصری، قد ازمو چی غرض دری؟ آیا

آمدی که مو ره نابود کنی؟ ما تُو ره مینخشتم که تُو کی آستی؛ تُو امو مقدس خدا آستی.“ ۲۵ لیکن عیسیٰ د بله ازو هیبت کده گف: ”چپ

بشی و ازو بر شو!“ ۲۶ اوخته روح ناپاک امو آدم ره سخت تکان دد و قد آواز بلند چیغ زده ازو بر شد. ۲۷ پگ ازوا تعجب کد، د اندازه که

از یگدیگه خو پُرسان کده موگفت: "ای چیز خیل آسته؟ یگ تعلیم نو قد قدرت-و-اختیار! او حتی د بِلِه ارواح ناپاک امر مونه و اونا از آید شی موشه!"^{۲۸} و خبر ازو فوری د تمام منطقه های گرد-و-بر جلیلیه تیت شد.

شفا ددون ناجورا

^{۲۹} امی که عیسی و یارای شی از عبادت خانه بر شد، اونا فوری قد یعقوب و یوحنا د خانه شمعون و اندریاس درآمد. ^{۳۰} خُسرمادر شمعون تو کده خاو شد. اونا دستی او ره از حال ازو باخبر کد. ^{۳۱} اوخته عیسی پیش آمد و دست شی ره گرفته او ره باله کد و تو او ره ایله کد و او د خدمت ازو مشغول شد.

^{۳۲} د امزو شام بعد از آفتو ششتو، اونا تمام ناجورا و جندی ها ره د پیش عیسی آورد. ^{۳۳} و پگ مردم شار د پیش درگه جم شد. ^{۳۴} عیسی عذر کسا ره که د ناجوری های رقم رقم گرفتار بود، شفا دد و عذر جنیات ره بر کد، و له نه ایشته که جنیات توره بگیه، چراکه اونا او ره مینخشید.

عیسی د سراسر جلیلیه تبلیغ مونه

^{۳۵} صباح گاه وختیکه هنوز تریک بود، عیسی باله شده از خانه بر شد و د یگ بیابو رفته د اونجی مشغول دعا شد. ^{۳۶} شمعون و رفیقای شی د پالیدون ازو بر شد. ^{۳۷} وختیکه او ره پیدا کد، دزو گفت: "پگ مردم تو ره موباله." ^{۳۸} او دزوا گفت: "بیید که یگو جای دیگه د آغیلای گرد-و-بر بوری، تا د اونجی ام خوشخبری ره اعلان کنم، چون بلده امزی کار برو آمدم."

پاک شدن آدم کولی گرفته

^{۳۹} پس عیسی د سراسر جلیلیه و عبادت خانه های ازو و عظم مودک و جنیات ره بر مودک. ^{۴۰} یگ آدم کولی گرفته پیش شی آمده زانو زد و عذر-و-زاری کده دزو گفت: "اگه تو بخاهی میتنی مره پاک کنی." ^{۴۱} دل عیسی د حال ازو سوخت، دست خو ره دراز کد و د بِلِه ازو ایشته گفت: "ما میخایم، پاک شو." ^{۴۲} فوری مَرَضِ کولی ازو دور شد و او پاک شد.

^{۴۳} عیسی او ره سخت منع کد و بدون طال-و-طول او ره ری کده ^{۴۴} دزو گفت: "هوش کو که د کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره د پیشوا نشو بدی و بلده پاک شدن خو چیزی ره که موسی امر کده تقدیم کو تا بلده ازو یگ شاهی بشه." ^{۴۵} لیکن او برو رفته د اعلان کدون امزو توره شروع کد، د اندازه که عیسی دیگه نتست د شار داخل شنه، بلکه د برون شار د جایای گوشه مومند و مردم از هر طرف د پیش شی میمد.

جور شدن یگ آدم فلج

^۱ بعد از چند روز وختیکه عیسی بسم د کفرناحوم داخل شد، خبر تیت شد که او د خانه آسته. ^۲ اوخته تعداد کلون مردم جم شد، د اندازه که حتی برون درگه خانه ام جای نبود و او کلام ره بلده ازو بیان مودک. ^۳ د امزو غیت مردم یگ آدم فلج ره که د وسیله چار نفر آورده شد، د پیش عیسی موبرد. ^۴ مگم وختی اونا بخاطر جمعیت مردم نتست که او ره د پیش عیسی بیره، اونا بام بله سر عیسی ره کند. بعد از سلاخ کدون بام، اونا امو جاگه ره که آدم فلج د بله شی خاو بود، تاه کد. ^۵ وختیکه عیسی ایمان ازو ره دید، او د آدم فلج گفت: "باچه مه، گناه های تو بخشیده شد." ^۶ و له بعضی عالمای دین که د اونجی ششته بود، د دل خو سوال کد که: ^۷ "چرا ای آدم ای رقم موبگیه؟ ای کفرگویی آسته! کی میتنه گناه ها ره ببخشه بغير از خدا و بس؟" ^۸ عیسی فوری د روح خو پی برد که اونا د دل های خو چی فکر مونه. اوخته دزوا گفت: "چرا ای رقم فکر ره د دل های خو جای میدید؟" ^۹ کدم شی آسوتر آسته که د امزی آدم فلج بگی: 'گناه های تو بخشیده شد' یا ای که 'باله شو و جاگه خو ره گرفته بورو؟' ^{۱۰} مگم تا بدید که «باچه انسان» د روی زمی قدرت-و-اختیار بخشیدون گناه ها ره دره بنگرید که چیز کار مونم." پس د آدم فلج گفت: ^{۱۱} "دز تو موگم، باله شو، جاگه خو ره گرفته خانه خو بورو." ^{۱۲} او باله شد و فوری پیش روی پگ ازو جاگه خو ره گرفته ری شد، بطوری که پگ ازو خیر و مند و خدا ره ستایش کده گفت: "امی رقم کار ره مو هرگز ندیده."

لاوی مالیه گیر یار عیسی موشه

^{۱۳} عیسی بسم د لب دریا رفت و پگ مردم د پیش ازو آمد و او اونا ره تعلیم دد. ^{۱۴} د حالیکه او مورفت، لاوی باچه خلفی ره دید که د جای مالیه گرفتو ششته و او دز شی گفت: "از پشت ازمه بیه." و او باله شده از پشت ازو ری شد.

۱۵ دَ حَالِيكِه عَيْسَى دَ خَانِه لَآوِي سِرِ دِسْتَرخُو شِشْتُنْدُ، تَعْدَادِ كَلَوْنِ مَالِيه_گِيْرَا وِ گُناهِكارَا اَمِ اَمَدِه قَدِ اَزُو وِ يَارَايِ شِي شِشْتِ، چُونِ دَ اَوْنَجِي غَدْرِ كَسَا بُوْدِ كِه اَزُو پِيْرُوِي مُوَكِدِ. ۱۶ وِخْتِي عَالِمَايِ دِيْنِ فَرِيْسِيَا دِيْدِ كِه اُو قَدِ مَالِيه_گِيْرَا وِ گُناهِكارَا نَانِ مُوْخُورِه، اَوْنَا دَ يَارَايِ شِي گُفْتِ: ”چَرَا اُو قَدِ مَالِيه_گِيْرَا وِ گُناهِكارَا نَانِ مُوْخُورِه؟“ ۱۷ اَمِي كِه عَيْسَى اِي تُوْرِه رِه شِنِيْدِ، اُو دَزُوَا گُفْتِ: ”كَسَايِ كِه جُورِ اَسْتِه، دَ طَيِيْبِ ضَرْوَرْتِ نَدْرِه، بَلَكِه نَاجُورَا ضَرْوَرْتِ دَرِه. مَا نَمَدِيْمِ كِه مَرْدُمَايِ عَادِلِ رِه دَعْوَتِ كُنْمِ، بَلَكِه اَمَدِيْمِ كِه گُناهِكارَا رِه دَعْوَتِ كُنْمِ.“

دَ بَارِه رُوزِه

۱۸ دَ اَمْرُو زَمَانِ شَاگَرْدَايِ يَحِيِي وِ فَرِيْسِيَا رُوزِه مِيگَرِفْتِ. اُوخْتِه مَرْدُمِ پِيَشِ عَيْسَى اَمَدِه دَزُوَا گُفْتِ: ”چَرَا شَاگَرْدَايِ يَحِيِي وِ شَاگَرْدَايِ فَرِيْسِيَا رُوزِه مِيگِيْرِه، مِگَمِ يَارَايِ اَزْتُو رُوزِه نَمِيگِيْرِه؟“ ۱۹ عَيْسَى دَزُوَا گُفْتِ: ”اَيَا مِهْمُونَايِ تُوِي خَانِه تَا وِخْتِيكِه دَامَادِ قَدِ اَزُوَا اَسْتِه، مِيْتْنِه رُوزِه بِيگِيْرِه؟ نَه. تَا زَمَانِيكِه دَامَادِ قَدِ اَزُوَا اَسْتِه، اَوْنَا نَمِيْتْنِه رُوزِه بِيگِيْرِه. ۲۰ مِگَمِ رُوزَايِ مِيِيِه كِه دَامَادِ اَزِ وَا گَرِفْتِه مُوشِه؛ اُوخْتِه دَ اَمْرُو رُوزِ اَوْنَا رُوزِه مِيگِيْرِه. ۲۱ هِيچِ كَسِ يِگِ ثُوْتِه رِخْتِ نُو رِه دَ كَالَايِ كُهْنِه پِيْنِه نَمُوَكْنِه، اَكِه بُكْنِه، اَمُو رِخْتِ پِيْنِه شُدِه اَزُو كَنْدِه مُوشِه وِ پَارَكِي شِي اَزِ بَدِ بَدْتَرِ مُوشِه. ۲۲ وِ هِيچِ كَسِ شَرَابِ تَازِه رِه دَ مَشَكِ هَايِ كُهْنِه شِيُو نَمُوْنِه. اَكِه بُكْنِه، شَرَابِ مَشَكِ هَا رِه مِيْتَرَقْنِه وِ شَرَابِ لُوُو شُدِه مَشَكِ هَا ضَايِعِ مُوشِه، بَلَكِه شَرَابِ تَازِه رِه دَ مَشَكِ هَايِ نُو شِيُو مُوْنِه.“

دَ بَارِه رُوزِ اَرَامِ

۲۳ دَ يِگِ رُوزِ اَرَامِ عَيْسَى اَزِ مَنِه كِشْتِ هَايِ گَنْدُمِ تِيْرِ مُوشُدِ وِ يَارَايِ شِي دَ حِيْنِ رِفْتُو شُرُوعِ دَ كَنْدُوْنِ خُوْشِه هَايِ گَنْدُمِ كَدِ. ۲۴ فَرِيْسِيَا دَزُوَا گُفْتِ: ”تُوخِ كُو، چَرَا اَوْنَا كَارِي رِه مُوْنِه كِه دَ رُوزِ اَرَامِ رُوَا نِيِيِه؟“ ۲۵ اُو دَزُوَا گُفْتِ: ”اَيَا شَمُو هَرَكِزِ نَخَانْدِيْدِ كِه دَاوُوْدِ چِيْزِ كَارِ كَدِ، وِخْتِيكِه خُوْدِ شِي وِ رَفِيْقَايِ شِي مُحْتَاجِ نَانِ وِ گُشْنِه بُوْدِ؟“ ۲۶ اُو دَ زَمَانِ اَبِيَاْتَارِ پِيَشُوَايِ بَزْرُگِ دَ خَانِه خُدا دَاخِلِ شُدِ وِ نَانِ تَقْدِيْمِ شُدِه رِه خُورْدِ كِه خُورْدُوْنِ شِي بَعِيْرِ اَزِ پِيَشُوَايُو بَلَدِه هِيچِ كَسِ رُوَا نِيِيِه؛ وِ اُو دَ رَفِيْقَايِ خُو اَمِ دَدِ. ۲۷ اُوخْتِه عَيْسَى دَزُوَا گُفْتِ: ”رُوزِ اَرَامِ بَلَدِه اِنْسَانِ مُقَرَّرِ شُدِ، نَه كِه اِنْسَانِ بَلَدِه رُوزِ اَرَامِ. ۲۸ دَ اَمْزِي حِسَابِ «بَاچِه اِنْسَانِ» صَاِحِبِ رُوزِ اَرَامِ اَمِ اَسْتِه.“

شَفَايِ اَدَمِ دِسْتِ خُشَكِ شُدِه

۳ عَيْسَى بَسْمِ دَ عِبَادَتِ خَانِه دَاخِلِ شُدِ. دَ اَوْنَجِي يِگِ اَدَمِ بُوْدِ كِه دِسْتِ شِي خُشَكِ شُدُدِ. ۲ اَوْنَا نَظَرِ شِي دَ عَيْسَى بُوْدِ تَا بِنِگَرِه كِه اَكِه اُو اَمُو اَدَمِ رِه دَ رُوزِ اَرَامِ شَفَا بَدِيِه، اَوْنَا اُو رِه مَلَامَتِ كُنِه. ۳ پَسِ اُو دَمْرُو اَدَمِ دِسْتِ خُشَكِ شُدِه گُفْتِ: ”بِيِه، دَ مِيْنَكَلِ جَايِ اِيْسْتِه شُو.“ ۴ اُوخْتِه اُو دَزُوَا گُفْتِ: ”اَيَا دَ رُوزِ اَرَامِ نِيَكِي كَدُو رُوَا اَسْتِه يَا بَدِي كَدُو، نِجَاتِ دَدُوْنِ جَانِ يَا كُشْتُوْنِ شِي؟“ اَوْنَا چُپِ مَنَدِ. ۵ عَيْسَى چَارِ طَرَفِ خُو قَدِ قَارِ سُوْنِ اَزُوَا تُوخِ كَدِ وِ اَزِ سَنَكِدَلِي اَزُوَا چِگَرخُوْنِ شُدِه دَزُوَا اَدَمِ گُفْتِ: ”دِسْتِ خُو رِه دِرَازِ كُو.“ اُو دِرَازِ وِ دِسْتِ شِي جُورِ شُدِ. ۶ اُوخْتِه فَرِيْسِيَا بَرُو رِفْتِ وِ فَوْرِي قَدِ طَرَفْدَارَايِ هِيْرُوْدِيْسِ دَ ضِدِ عَيْسَى نَقْشِه كَشِيْدِ كِه چِي رَقْمِ اُو رِه نَابُوْدِ كَنِه.

جَمْعِيَّتِ مَرْدُمِ اَزِ پُشْتِ عَيْسَى مَوْرِه

۷ عَيْسَى قَدِ يَارَايِ خُو سُوْنِ لَبِ دَرِيَا رِفْتِ وِ يِگِ جَمْعِيَّتِ كُتِه اَزِ جَلِيْلِيَه اَزِ پُشْتِ شِي رِيِي شُدِ؛ ۸ وِ اَزِ يَهُودِيَه، اَوْرُشَلِيْمِ، اِدُومِيَه، اَزِ اُو طَرَفِ دَرِيَايِ اَرْدُنِ وِ اَزِ مَنَطَقَايِ صُورِ وِ صِيْدُوْنِ اَمِ جَمْعِيَّتِ كُتِه مَرْدُمِ وِخْتِي دَ بَارِه كَارَايِ اَزُوَا شِنِيْدِ، دَ پِيَشِ شِي اَمَدِ. ۹ بَخَاطِرِ جَمْعِيَّتِ كَلُو اُو دَ يَارَايِ خُو گُفْتِ كِه يِگِ كِشْتِي بَلَدِه شِي اَمَادِه كُنِه تَا مَرْدُمِ دَ بَلِه اَزُوَا بِيْر-و-بَارِ نَكْنِه. ۱۰ چُونِ اُو غَدْرِ كَسَا رِه شَفَا دَدِه بُوْدِ، اَمْرُو خَاطِرِ هَرِ كَسِي كِه نَاجُورِي دَشْتِ دَ بَلِه اَزُوَا تُشِه مُوَكِدِ تَا دَ جَانِ شِي دِسْتِ بَزْنِه. ۱۱ هَرِ غَيْبِيَكِه اَرُوَا حِ نَپَاكِ اُو رِه مِيْدِيْدِ، دَ پِيَشِ شِي رُوِي دَ خَاكِ مَوْفَتْدِ وِ چِيْعِ زَدِه مُوَكُفْتِ: ”تُو بَاچِه خُدا اَسْتِي!“ ۱۲ مِگَمِ عَيْسَى سَخْتِ تَاكِيْدِ كَدِه دَزُوَا اَمْرِ مُوَكِدِ كِه اُو رِه بَرَمَلَا نَكْنِه.

اِنْتِخَابِ كَدُوْنِ دَوَازْدِه رَسُوْلِ

۱۳ اُوخْتِه عَيْسَى دَ بَلِه كُوِه رِفْتِ وِ كَسَايِ رِه كِه مِيخَاَسْتِ دَ پِيَشِ خُو طَلَبِ كَدِ وِ اَوْنَا دَ پِيَشِ اَزُوَا اَمَدِ. ۱۴ اُو دَوَازْدِه نَفَرِ رِه كُوِي كَدِه [اَوْنَا رِه «رَسُوْلِ» لَقَبِ دَدِ]، تَا قَدِ شِي يِگِجَايِ بَشِه وِ تَا اَوْنَا رِه بَلَدِه وَعَظِ كَدُو رِيِي كُنِه ۱۵ وِ اَوْنَا قُدْرَتِ دَشْتِه بَشِه كِه جِنِيَاَتِ رِه بَرُ كُنِه. ۱۶ [اَمُو دَوَازْدِه نَفَرِ رِه كِه مُقَرَّرِ كَدِ] b [اِنْبِيَا بُوْدِ: شِمْعُوْنِ كِه اُو رِه پَتْرُسِ نَامِ اِيْشْتِ، ۱۷ يَعْقُوْبِ بَاچِه زِيْدِي وِ يُوْحَنَّا بَرَارِ يَعْقُوْبِ كِه اَوْنَا رِه «بُوَايْرِكْسِ» يَعْنِي «بَاچِه

a ۱۴:۳ متن داخل قوس د بعضی نسخه ها نوشته نیبه. b ۱۶:۳ متن داخل قوس د بعضی نسخه ها نوشته نیبه.

های گُرگرداغ» نام کد؛ ^{۱۸} اندریاس، فیلیپس، برتولما، متی، توما، یعقوب باچه خلفی، تدی، شمعون غیرتی ^{۱۹} و یهودای اسخربوطی که یهودای اسخربوطی عیسی ره د گبر دد.

تُهَمَتِ عَالِمایِ دینِ د بِلَه عیسیٰ

^{۲۰} اوخته عیسیٰ خانه رفت و مردُم بسم جم شد د اندازه که او و یارای شی بلده نان خوردو ام فرصت پیدا نتنتست. ^{۲۱} وختیکه قوما ی نزدیک شی ای ره شنید، اونا آمد تا او ره بیره، چون اونا موگفت که او عصاب خو ره از دست دده.

^{۲۲} عالمای دین که از اورشلیم آمده بود، موگفت: ”او بعزلبول^{۲۳} دره و جنیات ره د کومک سردسته جنیات بر مونه.“

^{۲۳} پس عیسیٰ اونا ره پیش خو کوی کد و مثل آورده دزوا گُفت: ”شیطو چطور میتنه که شیطو ره بر کنه؟ ^{۲۴} اگه یگ مملکت د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، او مملکت نمیتنه که استوار بُمه. ^{۲۵} و اگه یگ خانوار د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، او خانوار نمیتنه که استوار بُمه.“

^{۲۶} اگه شیطو ام د ضد خود خو باله شنه و تقسیم تقسیم شنه، او نمیتنه که مقاومت کنه، بلکه آخر شی رسیده. ^{۲۷} امی رقم هیچ کس نمیتنه که د خانه آدم زورنو داخل شنه و مال های شی ره چور-و-چپاول کنه تا که اول آدم زورنو ره بسته نکنه؛ ولی بعد ازو میتنه خانه ازو ره چپاول کنه.

^{۲۸} ما حقیقت ره دز شمو موگم، تمام گناه های انسان و هر رقم کفرگویی که کنه، بخشیده موشه. ^{۲۹} مگم هر کسی که د ضد روح القدس کفرگویی کنه، تا ابد بخشیده نموشه، بلکه او محکوم د گناه ابدی آسته. ^{۳۰} چون اونا موگفت: ”او یگ روح ناپاک دره.“

آبه و برارونِ عیسیٰ

^{۳۱} اوخته آبه و برارونِ عیسیٰ آمد و د برو ایسته شده یگو کس ره زبی کد تا او ره کوی کنه. ^{۳۲} جمعیتِ مردُم د گرد ازو ششتد و اونا دزوا گُفت: ”آبه تو و برارون تو د برو یه و تو ره طلب مونه.“ ^{۳۳} او د جواب ازوا گُفت: ”آبه مه کی آسته و برارون مه کی یه؟“ ^{۳۴} و سون امزو کسای که د گرد شی ششتد، توخ کده گُفت: ”اینیا آبه و برارون مه آسته؛ ^{۳۵} چون هر کسی که خاست-و-اراده خدا ره د جای بیره، اونمو برار و خوار و آبه مه آسته.“

مَثَلِ تَخْمِ زَدُونِ دِیغُو

^۱ عیسیٰ بسم د لب دریا د تعلیم ددو شروع کد. جمعیتِ کنه د گرد ازو جم شد، د اندازه که او د یگ کشتی که د مینه دریا بود سوار شده ششت د حالیکه تمام جمعیت د لب دریا ایسته بود. ^۲ اوخته او مثل آورده چیزای کلو بلده ازوا تعلیم دد و د تعلیم خو دزوا گُفت: ^۳ ”گوش کنید، یگ دیغو بلده تخم زدو برو رفت. ^۴ د حالیکه تخم ره پاش میدد، یگ مقدار شی د راه اُفتد و مرغکو آمده اونا ره خورد. ^۵ یگ مقدار دیگه شی د زمین سنگلاخ اُفتد، د جایی که خاک کلو نداشت؛ اونا د زودی سوز کد، چراکه خاک غوج نبود. ^۶ مگم وختیکه اُفتو بر شد، اونا سوخت و ازی که ریشه نداشت خشک شد. ^۷ و یگ مقدار شی د مینکل خارا اُفتد و خارا کته شده اونا ره قپه کد و اونا حاصل ندد. ^۸ یگ مقدار دیگه شی د زمین خوب اُفتد و ثمر دد یعنی سوز کده کته شد و حاصل دد: یگون شی سی برابر، یگون شی شصت برابر و یگون شی صد برابر.“ ^۹ بعد ازو عیسیٰ گُفت: ”هر کسی که گوش شنوا دره، گوش بگیره!“

معنای مَثَلِ تَخْمِ زَدُونِ دِیغُو

^{۱۰} وختیکه عیسیٰ تنها بود، نفرای گرد-و-بر شی قد امزو دوازه یار د باره امزی مثل ها ازو پُرسان کد. ^{۱۱} او دزوا گُفت: ”پی بردون راز پادشاهی خدا بلده شمو بخشیده شده، مگم بلده مردمای برو تمام چیزا د مثل گُفته موشه، ^{۱۲} تا

اونا توخ کنه که بنگره، مگم دیده ننته،

و گوش بگیره که بشنوه، مگم پی نیره،

نشنه که پس بییه و بخشیده شنه.“

^{۱۳} اوخته عیسیٰ دزوا گُفت: ”آیا شمو ای مثل ره نموفامید؟ پس پگ مثل های دیگه ره چی رقم میتنید که بفامید؟ ^{۱۴} دیغو کلام ره کشت مونه.

^{۱۵} اینی کسا مثل تخم های آسته که د راه اُفتد، د جایی که کلام کشت شد: امیا وختیکه کلام ره میشنوه، شیطو دستی مییه و کلامی ره که د دل های ازوا کشت شده، گرفته موبره. ^{۱۶} و اینی کسا مثل تخم های آسته که د زمین سنگلاخ کشت شد: امیا وختیکه کلام ره میشنوه، دستی

^a ۲۲:۳ «بعزلبول» یعنی سردسته جنیات.

قد خوشی قبول مونه، ^{۱۷} ولے ازی که ریشه ندره اونا بلده یگ زمان کم تاب میره؛ وختیکه مُشکلات و آزار-و-اذیت بخاطر کلام پیش بییه، اونا فوری از راه بُر موشه. ^{۱۸} و دیگران شی مثل تخم های آسته که د بین خارا کشت شد؛ امیا کسای آسته که کلام ره میسنوه، ^{۱۹} مگم تشویش های دنیا، عشق مال-و-دولت و هوس چیزای دیگه آمده کلام ره قپه موکنه و او بے ثمر مومنه. ^{۲۰} و اینیا مثل تخم های آسته که د زمین خوب کشت شد؛ امیا کلام ره میسنوه و او ره قبول مونه و ثمر میدیه: یگون شی سی برابر، یگون شی شصت برابر و یگون شی صد برابر.

مَثَلِ چَرَاغ

^{۲۱} عیسیٰ دزوا گُفت: ”آیا چراغ ره بلده ازی میره که د زیر کاسه یا چارپایی بیله؟ نه، بلکه او ره میره که د بله چراغدان بیله. ^{۲۲} چون هیچ چیزی تاشه نییه که برملا نشنه و هیچ چیزی پوشیده نییه که معلومدار نشنه. ^{۲۳} هر کسی که گوش شنوا دره، گوش بگیره. “ ^{۲۴} و دزوا گُفت: ”مَتَوَجِه بشید که چی میسنوید. د هر منکی که پدید د امزو منک بلده شمو دده موشه و حتی کلوتر ام دده موشه. ^{۲۵} چون کسی که دره دزوا کلوتر دده موشه و کسی که ندره، حتی چیزی ره که دره ام از شی گرفته موشه.“

مَثَلِ سَوَز کدو و کته شدون تخم

^{۲۶} او امچنان گُفت: ”پادشاهی خدا مثل ازی آسته که یگ آدم د زمی تخم پاش میدیه ^{۲۷} و شاو و روز، چی او خاو بشه، چی بیدار، تخم سوز مونه و کته موشه. چی رقم؟ او نمیدنه. ^{۲۸} زمی خود بخود ثمر میدیه، اول علف سوز مونه، بعد ازو خوشه و بعد ازو دانه کامل د مته خوشه. ^{۲۹} و عتیکه غله پخته موشه، او قد داس خو بلده درو موره، چراکه وخت درو شی رسیده.“

مَثَلِ تخم شَرشَم

^{۳۰} او بسم گُفت: ”پادشاهی خدا ره دیگه قد چیزخیل برابر کنی و بلده شی چی رقم مثل بیری تا او ره بیان کنی؟ ^{۳۱} او رقم تخم شَرشَم وری آسته که وختی د زمی کشت موشه، ریزهترین پگ تخمای روی زمی آسته، ^{۳۲} مگم وختیکه کشت شد، سوز مونه و از تمام بوته ها کده کته تر موشه و شاخچه های کته بر مونه، د اندازه که مرغکوی هوا میتنه د سایه شی وور جور کنه.“

^{۳۳} او قد امزی رقم مثل های کلو کلام ره بلده ازوا گُفت تا جایی که اونا قدرت شنیدون شی ره دشت. ^{۳۴} او بدون مثل قد ازوا توره نکُفت، مگم وختیکه او قد یارای خو تنها بود، تمام چیزا ره بلده ازوا بیان کد.

آرام کدون طوفان دریا

^{۳۵} د امزو روز وختیکه شام شد، عیسیٰ د یارای خو گُفت: ”ببید که د او لب دریاچه بوری.“ ^{۳۶} اوخته اونا جمعیت مردم ره ایله کد و عیسیٰ ره د امزو کشتی که بود قد خو بُرد؛ و چند کشتی دیگه ام قد ازو قتی بود. ^{۳۷} د امزو غیت یگ طوفان شدید پیدا شد و جلپه ها د کشتی میزد، د اندازه که نزدیک بود، کشتی غرق شنه. ^{۳۸} عیسیٰ د آخر کشتی د بله بالشت خاو کدد. اوخته یارای شی او ره بیدار کد و دزوا گُفت: ”استاد، آیا تو د غم نیستی که مو از بین بوری؟“ ^{۳۹} او باله شد و د بله باد هیبت کد و د دریا گُفت: ”آرام! ایسته شو!“ باد ایسته شد و آرامش کامل برقرار شد. ^{۴۰} او د یارای خو گُفت: ”چرا ایقس ترس خوردید؟ آیا شمو هنوز ام ایمان ندرید؟“ ^{۴۱} اونا غدر ترس خورده بود و د یگدیگه خو گُفت: ”ای چی رقم آدم آسته که حتی باد و دریا ام از آید شی موشه؟“

شفا ددون آدم چندی

۵ ^۱ پس اونا د او طرف دریا، د سرزمین جرسیا رفت. ^۲ و امی که عیسیٰ از کشتی بر شد، دستی یگ آدم که روح ناپاک دشت، از مینکل قبرا بر شده قد ازو روی د روی شد. ^۳ او آدم د مینکل قبرا زندگی موکد و هیچ کس نمیتنست که او ره د بند نگاه کنه، حتی قد زنجیرا ام نه؛ ^۴ چراکه او چندین دفعه قد زنجیر و زولانه بسته شد، مگم زنجیرا ره مُنثی و زولانه ها ره میده کدد و هیچ کس توانایی ازی ره نداشت که او ره رام کنه. ^۵ او شاو و روز د مینکل قبرا و د بله تپه ها چیغ میزد و خود ره قد سنگ زده زخمی موکد. ^۶ وختیکه او عیسیٰ ره از دور هوش کد، او دویده آمد و د پیش روی شی سجده کد ^۷ و قد آواز بلند چیغ زده گُفت: ”ای عیسیٰ، باچه خدای مُتعال، دز مه چی عرض دری؟ تو ره د خدا قسم میدیم که مره عذاب نکنی.“ ^۸ چون عیسیٰ دزوا گُفتند: ”ای روح ناپاک، ازی آدم بر شو!“ ^۹ اوخته عیسیٰ ازو پرسان کد: ”نام تو چی یه؟“ او د جواب شی گُفت: ”نام مه «لشکر» آسته، چراکه مو کلو آستی.“ ^{۱۰} او د پیش عیسیٰ غدر غدر-و-زاری کد که اونا ره ازو منطقه بر نکنه.

۱۱ د اُونجی یگ گله کته خوک د بغل تپه میچرید؛ ۱۲ اوخته ارواح ناپاک د پیش ازو عذر-و-زاری کده گُفت: "موره د منه خوک ها ریبی کو؛ بیل که د پوست ازوا داخل شنی." ۱۳ عیسی دزوا اجازه دد و ارواح ناپاک بر شده د پوست خوک ها داخل شد و گله که تقریباً دو هزار خوک بود، از سرشیوکی تپه خود ره د دریا پورته کد و د دریا غرق شد.

۱۴ چوپونوی خوک ها دوتا کد و ای توره ره د شار و آغیلای اطراف نقل کد. اوخته مردم آمد تا بنگره که چی واقعه رخ دده. ۱۵ اونا پیش عیسی آمد و امو آدم چندی ره دید که د اُونجی شسته، کالا پوشیده و هوشیار شده؛ امو آدم ره که سابق گرفتار جنیات بود. پس اونا ترس خورد. ۱۶ کسای که ای واقعه ره دیدد، د مردم نقل کد، یعنی چیزی ره که قد آدم چندی و خوک ها رخ ددد. ۱۷ اوخته اونا د پیش عیسی عذر کد که از منطقه ازوا بوره.

۱۸ وختیکه عیسی د کشتی سوار موشد، امو آدم که سابق چندی بود د پیش عیسی زاری کد که او ره بیله تا قد شی قتی بوره. ۱۹ مگم عیسی او ره نه‌ایشت، بلکه دزو گُفت: "خانه خو بورو د پیش قومای خو و بلده ازوا نقل کو که خداوند چیقس کار کته بلده تو کده و چی رقم د بله تو رحم کده." ۲۰ اوخته او رفت و د منطقه دیکاپولیس د اعلان کدون هر چیزی که عیسی بلده ازو کدد شروع کد و تمام مردم خیر و مند.

زنده کدون دختر یایروس و جور شدون خاتون مریض

۲۱ وختیکه عیسی بسم قد کشتی د دیگه طرف دریا رفت، یگ جمعیت کته د گرد شی جم شد و او د لب دریا ایسته بود. ۲۲ اوخته یکی از رهبرای عبادت خانه د نام یایروس آمد و امی که عیسی ره دید د پیش پای شی اُفتد ۲۳ و د پیش شی عذر-و-زاری کده گُفت: "دختر ریزه مه د حال مردو یه. لطفاً بیه و دست خو ره د بله ازو بیل تا او جور شنه و زنده بمانه." ۲۴ پس عیسی قد ازو رفت و یگ جمعیت کته ام از پشت شی ریبی شد و اونا د بله ازو تشه-و-تبله موكد.

۲۵ د اُونجی یگ خاتو بود که مدت دوازده سال خونریزی دشت. ۲۶ او از دست طیب های کلو عذر رنج-و-عذاب کشید و تمام دارایی خو ره خرچ کدد، لیکن هیچ دز شی فایده نکدد، بلکه بدتر شد. ۲۷ وختیکه او د باره عیسی شنید، او د مینکل جمعیت د پشت سر عیسی آمد و د چپن شی دست زد. ۲۸ چون او قد خود خو گُفتد: "اگه فقط د کالای شی دست بزئم خوب موشم." ۲۹ امو لحظه خونریزی شی قوی شد و او د جان خو فامید که امزو مرض شفا پیدا کده. ۳۰ عیسی قوری پی برد که ازو یگ قدرت خارج شده. اوخته او روی خو ره د مینکل جمعیت دور دده گُفت: "کی د کالای مه دست زد؟" ۳۱ یارای شی دزو گُفت: "مینگری که مردم د بله تو تشه مونه؛ هنوز ام موگی که کی دز مه دست زد؟" ۳۲ مگم عیسی چار طرف خو ره توخ موكد تا بنگره که کی امی کار ره کده. ۳۳ امو خاتو وختی فامید که قد ازو چیز کار شده، او قد ترس و لرز آمده د پیش پای عیسی اُفتد و تمام حقیقت ره بلده شی نقل کد. ۳۴ عیسی دزو گُفت: "دختر مه، ایمان تو، تو ره شفا دد، بخیر-و-سلامت بورو و ازی تکلیف آزاد بش."

۳۵ د حالیکه او هنوز توره موكد چند نفر از خانه رهبر عبادت خانه آمده گُفت: "دختر تو فوت کد. آلی دیگه چرا اُستاد ره زحمت میدی؟" ۳۶ مگم عیسی تورای ره که گفته شد نادیده گرفت و د رهبر عبادت خانه گُفت: "ترس نخور، فقط ایمان دشته بش و بس." ۳۷ او هیچ کس ره نه‌ایشت که قد شی قتی بوره بغير از پترس، یعقوب و یوحنا برار یعقوب. ۳۸ وختیکه اونا د خانه رهبر عبادت خانه رسید، عیسی یگ شور-و-غوغا ره هوش کد و دید که مردم چخرا کده قد آواز بلند ناله مونه. ۳۹ وختی او د خانه داخل شد، او دزوا گُفت: "چرا غوغا و چخرا مونید؟ دختر نمرده، بلکه خاو رفته." ۴۰ مگم اونا د بله عیسی خنده کد. اوخته او پگ ازوا ره بر کد و آته و آبه دختر ره قد کسای که قد شی قتی بود گرفته د امزو جای داخل شد که دختر بود. ۴۱ اوخته او از دست دختر گرفت و دز شی گُفت: "طلیتا قومی،" که معنای شی اینی آسته: "آی دختر، دز تو موگیم، باله شو." ۴۲ قوری امو دختر باله شده د راه رفتو شد. او دختر دوازده ساله بود. و اونا ازی کار به اندازه خیر و مند شد. ۴۳ اوخته عیسی قد تاکید کلو دزوا امر کد که هیچ کس ازی واقعه خبر نشنه و دزوا گُفت که د دختر یگو چیز بدیه که بخوره.

مردم ناصره عیسی ره رد مونه

۱ عیسی اُونجی ره ایله کده د شار خود خو آمد و یارای شی ام از پشت ازو آمد. ۲ وختیکه روز آرام رسید، او د عبادت خانه د تعلیم ددو شروع کد و عذر کسا وختی تعلیم شی ره شنید، خیر و منده گُفت: "ای آدم ای چیزا ره از کجا یاد گرفته؟ ای چی رقم حکمت آسته که بلده ازو دده شده؟ چی معجزه های از دست ازو انجام موشه! ۳ آیا ای امو نجار باچه مریم و برار یعقوب، یوشا،^a یهودا و شمعون نیبه؟ آیا خوارون شی د امینجی قد ازمو نیبه؟" و اونا قد ازو مخالفت کد. ۴ عیسی دزوا گُفت: "د یگ پیغمبر د هیچ جای به احترامی نموشه، جز د منطقه خود

^a ۳:۶ «یوشا» نام دیگه «یوسف» آسته.

شی و دَ بَینِ قوما و خانِه خود شی. ^۵ او دَ اُونجی هیچ مُعجزه انجام دده نَنبست بَغیر ازی که دِست خُو ره دَ بِلِه چند ناجور ایشِت و اونا ره شفا دَد. ^۶ و او از بے ایمانی ازوا خِیرو مَند.

بعد ازو عیسی دَ آغیلای گِرد-و-بَر میگشت و تعلیم میدَد. ^۷ او دوازده یار خُو ره کوی کد و اونا ره دُو دُو نفر رَبی کد و اونا ره دَ بِلِه ارواح ناپاک اختیار-و-قُدرت دَد ^۸ و دَزوا اَمَر کد که بَغیر ازی یگ تِیاق بِلدِه سَفَر خُو هیچ چیز نَگیره: نَه نان، نَه خُرچین و نَه پیسه دَ کمر بند خُو؛ ^۹ فقط چپلی دَ پای خُو کُنه و دُو کالا نپوشه. ^{۱۰} او امچنان دَزوا گُفت: ”هر وختیکه دَ یگ خانه داخل موشید، دَ اُمونجی بُمَید تا وختیکه امزُو جای بُر نَشُدید. ^{۱۱} و دَ هر جای که قد شمو خوش آمد نکد و دَ توره شمو گوش نَدَد، وختیکه امزُو جای بُر موشید، خاک پایای خُو ره تُک بزید تا دَ خِلافِ ازوا یگ شاهدی بَنشه. ^{۱۲} پس اونا رَبی شُد و دَ مَرْدُم اِعلان کد که توبه کُنه. ^{۱۳} اونا عَدَر جنیات ره از مَرْدُم بُر کد و ناجورای کلو ره قد روغو مَسَح کده شفا دَد.

مَرگِ یحیای تعمیر دِهنده

^{۱۴} هیرودیس پادشاه دَزی باره خبر شُد، چراکه نام عیسی مشهور شُد. بعضی مَرْدُم مَوگُفت: ”یحیای تعمیر دِهنده از مَرْدِه ها دُوباره زنده شُد و امزی خاطر ای مُعجزه ها دَ وسیله ازو ظاهر موشه. ^{۱۵} مگم کسای دِیکه مَوگُفت: ”او الیاس پیغمبر آسته. ^{۱۶} یگ تَعَدادِ دِیکه مَوگُفت که: ”او یگ پیغمبر آسته، رقم یکی از پیغمبرا. ^{۱۷} مگم وختیکه هیرودیس ای توره ره شنید، او گُفت: ”ای اُمو یحیی آسته که ما سر زَدُم؛ آلی او از مَرْدِه ها دُوباره زنده شُد.“

^{۱۷} چون هیرودیس خود شی نفر رَبی کده یحیی ره دِستگیر کُدد و او ره دَ بِنَدی خانه اَندختُدد. او بخاطر هیرودیا خاتون فیلیپس برار خُو ای کار ره کُدد، چراکه هیرودیس قد ازو توی کُدد. ^{۱۸} چون یحیی دَ هیرودیس گُفت: ”بَلدِه تُو رَوا نیبه که خاتون برار خُو ره بگیری. ^{۱۹} امزی خاطر هیرودیا دَ برابر یحیی کینه گِرِفْتُدد و میخواست که او ره بکُشه مگم نَمِیتَنست، ^{۲۰} چراکه هیرودیس از یحیی ترس مَوخورد، چون او میدَنست که یحیی یگ مَرِدِ عادِل و مَقْدَس آسته و ازو مُحافِظَت مَوکد. هر وختیکه او توره یحیی ره میشنید، بیخی گیج-و-خِیرو موشد، و لے باز ام خوش دَشت که تورای شی ره گوش کُنه.

^{۲۱} بِلَاخره یگ فرصت بِلدِه هیرودیا برابر شُد. وختیکه هیرودیس دَ روزِ سالگیره خُو بِلدِه نفرای دَربار و قومندانای نظامی و کُنه کَلونای جلیلیه یگ مِهمانی ترتیب دَد، ^{۲۲} دُختر هیرودیا دَ مجلسِ دَر اَمَدِه رَقص کد و هیرودیس و مِهمونای شی ره خوشحال کد. پس پادشاه دَ امزُو دُختر گُفت: ”هر چیزی که میخاهی از مه طلب کُو و ما دَز تُو میدیم. ^{۲۳} او بِلدِه شی قَسَم خورده گُفت: ”هر چیزی که از مه طلب کُنی، ما دَز تُو میدیم حتی اگه نِیم مَمَلکَت مه ام بَنشه. ^{۲۴} دُختر بُرو رفته دَ آبه خُو گُفت: ”چیز خیل طلب کُتم؟“ آبه شی گُفت: ”سر یحیای تعمیر دِهنده ره. ^{۲۵} فوری دُختر دَویده دَ پیش پادشاه اَمَد و خاهش کده گُفت: ”ما میخایم که امی آلی سر یحیای تعمیر دِهنده ره دَ یگ پَطُوس دَز مه بدی. ^{۲۶} پادشاه عَدَر عَمگی شُد، و لے بخاطر اِحترام دَ قَسَم خُو و ام بخاطر مِهمونا نَخاست که خاهش دُختر ره رَد کُنه. ^{۲۷} دِستی پادشاه جَلاد ره رَبی کد و اَمَر کد که سر یحیی ره بیره. او رفته دَ بِنَدی خانه سر یحیی ره از تَن شی جدا کد ^{۲۸} و سر شی ره دَ یگ پَطُوس اُورده دَ دُختر دَد و دُختر او ره دَ آبه خُو دَد. ^{۲۹} وختیکه شاگردای یحیی ای خبر ره شنید، اونا اَمَد و جَسَد شی ره بُرده دَ یگ قبر دَفن کد.

نان دَدو دَ پَنج هزار نفر

^{۳۰} رسولا دُوباره دَ گِردِ عیسی جم شُد و پگ چیزای ره که کُدد و تعلیمی ره که دَد دَزو نَقَل کد. ^{۳۱} او دَزوا گُفت: ”شمو تنهای خُو دَ یگ جای گوشه بیید و کم وری دَمراسی کُنید. ^{۳۲} چون کلو مَرْدُم میمَد و مورفت و اونا حتی بِلدِه نان خوردو وخت نَدَشت.

^{۳۳} پس اونا تنهای خُو دَ کِشتی سوار شُد دَ یگ جای گوشه رفت. ^{۳۴} مگم عَدَر کسا اونا ره دَ حال رفتو دید و اونا ره شَنخَت و از تمام شارا پای پییده اُمو سُو رَبی شُد و ازوا کده پیش دَ اُونجی رسید.

^{۳۵} امی که عیسی از کِشتی تا شُد، جمعیت کُنه ره دید و دِل شی دَ حال ازوا سوخت، چراکه اونا رقم گوسپندوی بے چوپو بُود. پس او شروع کد که چیزای کلو دَزوا تعلیم بدیه.

^{۳۶} ازی که روز تیر شُد، یارای شی دَ پیش ازو اَمَدِه گُفت: ”اینجی بیابو آسته و روز ام ناوخت شُد. ^{۳۷} امیا ره رُخصت کُو که دَ منطقه های گِرد-و-بَر و آغیلا بوره و یگو چیز بِلدِه خُو خریده بُخوره. ^{۳۸} مگم او دَ جواب ازوا گُفت: ”خودون شمو بِلدِه ازوا یگو چیز بدید که بُخوره. ^{۳۹} اونا دَزو گُفت: ”آیا مو رفته دُوصد دینار ره نان بخری تا بِلدِه ازیا بدی که بُخوره؟“ ^{۴۰} او دَزوا گُفت: ”چند نان دَرید؟ بورید و بَنگرید.“ اونا رفته معلومات گِرِفت و گُفت: ”پَنج نان و دُو ماهی. ^{۴۱} اوخته دَزوا اَمَر کد که پگ مَرْدُم ره دُل دُل دَ بِلِه سوزه ها بَشَنَدنه. ^{۴۲} پس مَرْدُم دَ دُل های

صد نفری و پنجاه نفری شست. ^{۴۱} اوخته عیسیٰ اُمّو پَنج نان و دُو ماهی ره گِرِفته سُون آسمو توخ کد و شُکرگزاری کده نان ها ره تُوته کد و د یارای خُو دَد تا د پیش مردُم بیلَه؛ و اُمّو دُو ماهی ره ام د بَین ازوا تقسیم کد. ^{۴۲} پگِ مردُم خورد و سیر شد ^{۴۳} و یارا تُوته-و-پَرچه نان و ماهی ره که جَم کد دوازده سَبَد پُر شد. ^{۴۴} کسای که نان خورد، تقریباً پَنج هزار مرد بُود.

راه رفتو د بِلَه آو دریا

^{۴۵} عیسیٰ فوری یارای خُو ره وادار کد که د کِشتی سوار شُنه و پیشلون اَزو د اُو طرفِ دریا د بَیت صَبدا بوره تا خود شی اُمّو جمعیت ره رُخصت کنه. ^{۴۶} بعد از خُدا حافظی قد مردُم، اُو بَلده دُعا کدو د بِلَه یگ کوه رفت. ^{۴۷} وختیکه شام شد، کِشتی د مینکلِ دریا رسید و عیسیٰ تنهای خُو د خُشکی بُود. ^{۴۸} اُو دید که یارای شی کِشتی ره د سختی حرکت میدیه، چُون باد از دَم رُوی ازوا میزد. پس اُو تقریباً د پیره چارُم شاو^{۴۹} د رُوی آو دریا راه رفته سُون ازوا اَمَد و میخاست که از بَغلِ ازوا تیر شُنه. ^{۴۹} مگم وختی اونا دید که اُو د رُوی دریا راه مورَه، اونا فکر کد که ارواح آسته و چیغ زد، چُون پگِ ازوا اُو ره دیده ترس خورد. مگم اُو فوری قد ازوا د توره گُفتو شد و گُفت: ”باجرات بشید؛ ما آسُم، ترس نخورید.“ ^{۵۱} اوخته اُو قد ازوا د کِشتی سوار شد و باد آرام شد. اونا کاملاً خيرو شد، اونا مُعجزه نان ره پی نَبَرُد، بلکه دل های ازوا سخت شد.

شفا ددوین ناجورا د گنيسارت

^{۵۲} وختی اونا از دریا تیر شد، د سرزمین گنيسارت اَمَد و د اُونجی لَنگر اَندخته کِشتی ره ایسته کد. ^{۵۴} امی که اونا از کِشتی بُرو اَمَد، مردُم فوری عیسیٰ ره شِنخت ^{۵۵} و د عَجَله د سرتاسر اَمزو منطقه رفت و ناجورا ره د بِلَه توشکا ایشته د هر جای که شِنید عیسیٰ د اُونجی آسته، بُرد. ^{۵۶} و د هر جایی که عیسیٰ مورفت یعنی د آغیلا، شارا و اطراف، مردُم ناجورا ره د چار راهی ها می ایشت و د پیش اَزو عُدَر-و-زاری مُوکد که بَلده ازوا اجازه بدیه تا د دامون چَپَن شی دِست بزنه و هر کسی که دِست میزد شفا پیدا مُوکد.

د باره پاکي و نجاست

^۱ د اَمزو غیت فریسیا و بعضی عالمای دین که از اورشلیم اَمَد د گِردِ عیسیٰ جَم شد. ^۲ اونا دید که بعضی از یارای شی قد دِستای ناپاک، یعنی ناشُشته نان مُخوره. ^۳ خودون فریسیا، بلکه تمام یهودیا تا دِستای خُو ره خُوب نَشییه، نان مُخوره و د اَمزی رقم رسم-و-رَواج بابه کلونای خُو ره نگاه مُونه؛ ^۴ مثلاً، اونا وختیکه از بازار مییه تا خود ره نَشییه چیز مُخوره. امچنان عُدَر رَواج های دیگه ام آسته که اونا نگاه مُونه، مثلاً شُشتون پیلَه ها، دیگ ها، آفتوه ها، ظرفای مِسی و تَخت ها. ^۵ اوخته فریسیا و عالمای دین اَزو پُرسان کد: ”چرا یارای تُو د مُطابق رسم-و-رَواج بابه کلونای مو رفتار مُونه، بلکه قد دِستای ناپاک نان مُخوره؟“

^۶ اُو د جواب ازوا گُفت: ”اشعیای نبی د باره شُمو ریاکارا دُرست پیشگوی کده، اُمّو رقم که نوشته شده:

ای مردُم قد لبای خُو دز مه احترام مُونه،

مگم دل های شی از مه دُور آسته؛

^۷ اونا بے فایده مره پرستش مُونه،

چُون اونا رسم-و-رَواجی ره تعلیم میدیه

که اصولِ انسانی آسته.

^۸ شُمو احکام خُدا ره نادیده گِرِفته رسم-و-رَواجِ انسانی ره محکم میگیرید. ”^۹ امچنان دزوا گُفت: ”شُمو احکام خُدا ره د آسانی باطل مُونید تا رسم-و-رَواج خُو ره د جای بیرید. ^{۱۰} چُون مُوسیٰ گُفته: ’آته و آبه خُو ره احترام کُو‘ و ’هر کسی که د آته و آبه خُو دُو-و-دشنام بدیه، باید کُشته شُنه. ^{۱۱} مگم شُمو مُوگید: ’اگه یگ نفر د آته یا آبه خُو بگیه، ’اُمّو کومک که از دِست ازمه دز شُمو میرسید، د خُدا وَقَف شد. ^{۱۲} اوخته شُمو دیگه اُو ره نمیلید که یگو کار بَلده آته یا آبه خُو انجام بدیه. ^{۱۳} د اَمزی رقم شُمو کلام خُدا ره د وسیله رسم-و-رَواج خُو که جاری کدید باطل مُونید و ازی رقم کارا عُدَر مُونید.“

^{۱۴} اوخته عیسیٰ بسم جمعیتِ مردُم ره کُوی کده دزوا گُفت: ”پگ شُمو دز مه گوش بدید و بُغامید: ^{۱۵} هیچ چیزی د بُرونِ انسان نییه که د داخل شی بوره و اُو ره نَجس کنه، بلکه چیزی که از داخل شی بُر موشه، اونا آسته که اُو ره نَجس مُونه. ^{۱۶} [هر کسی که گوش شِنوا دره، گوش بگیره.“^b

^a ۴۸:۶ یعنی بین ساعت سه و شش صبح. ^b ۱۶:۷ بعضی نُسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره.

۱۷ وختیکه از پیش جمعیتِ مردُم دَ خانه دَر آمد، یارای شی معنای مَثَل ره اَزو پُرسان کد. ۱۸ او دَزوا گُفت: ”آیا شُمو ام پَی نَمُوبَرد؟ آیا نَمُوفامید که هر چیزِی که از بُرو دَ داخلِ اِنسان موره، نَمیتنه اُو ره نَجس کُنه؟ ۱۹ چُون خوراک دَ قَلب شی داخلِ نَمُوشه، بلکه دَ مِعه موره و بعد اَزو دَ کِنارآب پورته مَوشه.“ دَ امزی رقم اُو تمامِ خوراک ها ره پاک اِعلان کد. ۲۰ و اُو اِدامه دَده گُفت: ”چیزی که از وِجُودِ اِنسان بُر مَوشه، اُمُو اِنسان ره نَجس مونه، ۲۱ چُون از دَرُون، از دِلِ اِنسان آسته که اینی چیزا بُر مَوشه: فِکرای بَد، فِسادِ اخلاقی، دُزی، قتل، ۲۲ زنا، طَمع، شرارت، فَریب، شَهوتِ پَرستی، حسادت، تَهمت، کِبَر-و-غُرُور و لَوَدگی. ۲۳ پَگِ امزی چیزای بَد از داخلِ بُر مَوشه و اِنسان ره نَجس مونه.“

ایمان یگ خاتونِ غیرِ یهود

۲۴ عیسی اُونجی ره ایله کده دَ سرزمینِ صُور رفت و دَ یگ خانه داخلِ شُد؛ اُو نَمیخاست که کس خبر شُنه، ولے نَنسست که تاشه بُمَنه. ۲۵ اوخته یگ خاتو که دُخترِ ریزه شی روحِ ناپاک دَشت، امی که دَ باره عیسی شَنید، فُوری اَمده خود ره دَ پیش پایای شی اَندخت. ۲۶ اُمُو خاتو یگ یونانی و از فِنیقیه سُوریه بُود. اُو دَ پیشِ عیسی عُدَر-و-زاری کد که جن ره از دُختر شی بُر کُنه. ۲۷ عیسی دَزو گُفت: ”بیل که اوّل بچکِیچا سیر شُنه، چُون حُوب نییه که نانِ بچکِیچا ره بگیری و دَ پیش سگا پورته کُنی.“ ۲۸ لیکن اُمُو خاتو دَ جواب شی گُفت: ”یا مولا، ولے حتی سگا ام از میدگی های که از دِستِرخونِ بچکِیچا موفته، مَخوره.“ ۲۹ عیسی دَزو گُفت: ”بورو، بخاطرِ گُفتونِ امزی توره تو، جن از دُختر تو بُر شُد.“ ۳۰ وختیکه اُمُو خاتو خانه خُو رفت، دید که دُختر شی دَ بله جاگه خاو آسته و جن اَزو بُر شُد.

آدمِ کَر-و-گُنگه شفا پیدا مونه

۳۱ اوخته عیسی از منطقه صُور بُر شُد و از راه صیدون از مینکلِ سرحدِ دیکاپولیس دَ دریای جلیلیه آمد. ۳۲ دَ اُونجی مردُم یگ آدمِ کَر ره دَ پیشِ عیسی اُورد که زبون شی بند موشد و اونا دَ پیشِ عیسی عُدَر-و-زاری کد که دِست خُو ره دَ بله اَزو آدم بیله. ۳۳ اوخته عیسی اُو ره از مینکلِ جمعیت کشیده دَ یگ گوشه بُرد و کِلکای خُو ره دَ گوشای اَزو ایشت و لُعبِ دان خُو ره دَ زبون شی مَلید ۳۴ و سُونِ آسمو توخ کده یگ آه کشید و دَزو گُفت: ”اِفْتَح!“ یعنی ”وازشو!“ ۳۵ فُوری گوشای اَزو واز شُد و بَدشِ زبون شی از بین رفت و اُو صَحیح توره گُفت. ۳۶ اوخته عیسی دَزوا امر کد که دُزی باره دَ هیچ کس نقل نَکُنه، مگم هر چِیقس کلوتر اونا ره مَنع کد، اونا کلوتر اُمُو توره ره تیت کد. ۳۷ مردُم بے اندازه خیر و شُد و مَوگُفت: ”اُو تمامِ کارا ره دَ خُوبی انجام دَده. اُو حتی کَر ها ره شَنوا مونه و گُنگه ها ره دَ توره گُفتو میره.“

نان دَدو دَ چار هزار نفر

۱ دَ اَمزو روزا بسم یگ جمعیتِ کته جم شُد و ازی که بلده خوردو چیز نَدشت عیسی یارای خُو ره کُوی کده دَزوا گُفت: ۲ ”دِل مه دَ حالِ امزی جمعیتِ مَوسوزه، چُون سه روز شُد که قد ازمه آسته و هیچ چیز بلده خوردو نَدره. ۳ اگه اونا ره گُشنه دَ خانه های شی رَبی کُمن، اونا دَ بین راه از حال موره، چراکه بعضی ازوا از راه دُور اَمده.“ ۴ یارای شی دَ جواب اَزو گُفت: ”کی میتنه اَمیا ره دَمزی بیابو از نان سیر کُنه؟“ ۵ عیسی ازوا پُرسان کد: ”چند نان دَرید؟“ اونا گُفت: ”هفت نان.“ ۶ پس دَ جمعیتِ مردُم امر کد که دَ رُوی زمی بِشینه. اوخته اُمُو هفت نان ره گِرَفته شُکرگزاری کد و تُوته کده دَ یارای خُو دَد تا دَ پیشِ جمعیتِ مردُم بیله؛ و اونا ایشت. ۷ اونا چند ماهی ریزه ام دَشت. عیسی اونا ره ام بَرکت دَد و امر کد که دَ پیشِ مردُم بیله. ۸ پَگِ ازوا خوردو سیر شُد و اونا تُوته-و-پِرچه باقی مَنده ره که جم کد، هفت سَبَد پُر شُد. ۹ تعدادِ ازوا تقریباً چار هزار نفر بُود. بعد اَزو عیسی اونا ره رُخصت کد ۱۰ و خود شی دِستی قد یارای خُو دَ کِشتی سوار شُد و دَ منطقه دَلمانوته رفت.

فریسیا مُعجزه طلب مونه

۱۱ اوخته فریسیا آمد و جَر-و-بَحث ره قد عیسی شُروع کد و از رُوی آزمایش تقاضای مُعجزه آسمانی کد. ۱۲ اُو از دِل خُو یگ آه کشید و گُفت: ”چرا ای نسلِ مُعجزه طلب مونه؟ ما حقیقت ره دَز شُمو مَوگُم، هیچ مُعجزه بلده امزی نسل نَشو دَده نَمُوشه.“ ۱۳ و اونا ره ایله کده پس دَ کِشتی شِشت و دَ اُو طرفِ دریا رفت.

خمیرمایه فریسیا و هیروودیس

۱۴ دَ اَمزو غَیت یارا پُرُمُشت کُدد که نان بگیری و دَ کِشتی ام کلوتر از یگ نان قد خُو نَدشت. ۱۵ اوخته عیسی اونا ره باخبر کده گُفت: ”باخبر بشید که از خمیرمایه فریسیا و خمیرمایه هیروودیس احتیاط کُئید.“ ۱۶ پس اونا قد یگدیگه خُو گُفت: ”ای ره از خاطری گُفت که نان نَدَره.“

۱۷ عیسیٰ ای ره پی برده دزوا گُفت: ”چرا د باره ازی که نان ندرید د بین خُو توره موگید؟ آیا هنوز ام پی نموبرید و نموفامید؟ آیا دل های شمو سخت آسته؟ ۱۸ آیا شمو چیم درید و له نمینگرید و گوش درید و له نمیشنوید؟ آیا د یاد شمو نیبه؟ ۱۹ وختیکه امو پنج نان ره بلده پنج هزار نفر توته کدم، از توته-و-پرچه که جم کدید چند سبد پُر شد؟“ اونا گُفت: ”دوازده سبد.“ ۲۰ او گُفت: ”وختیکه هفت نان ره بلده چار هزار نفر توته کدم، از توته-و-پرچه که جم کدید چند سبد ره پُر کدید؟“ اونا گُفت: ”هفت سبد.“ ۲۱ پس عیسیٰ دزوا گُفت: ”آیا تا هنوز ام نموفامید؟“

شفا ددون یگ آدم کور د بیت صیدا

۲۲ وختی اونا د بیت صیدا آمد، مردم یگ آدم کور ره د دیر عیسیٰ آورد و د پیش شی عذر-و-زاری کد که دست خُو ره د بله ازو بیله. ۲۳ او از دست امزو آدم کور گرفت و او ره از آغیل برُو بُرد. بعد ازو چیمای شی ره لعاب دان کد و دستای خُو ره د بله ازو ایشته از شی پُرسان کد: ”آیا کدم چیز مینگری؟“ ۲۴ او باله توخ کده گُفت: ”مردم ره مینگرم که مثل درختا وری معلوم موشه و راه میگرده.“ ۲۵ عیسیٰ بسم دستای خُو ره د بله چیمای ازو ایشته. اوخته او دقیق توخ کد و بینایی شی پس آمد و او تمام چیزا ره روشو-و-واضح دید. ۲۶ پس عیسیٰ او ره د خانه شی ربی کده گُفت: ”د امزو آغیل نرو.“

اقرار پترس د باره مسیح

۲۷ عیسیٰ و یارای شی د آغیلای منطقه قیصریه فیلیپس رفت. او د بین راه از یارای خُو پُرسان کده گُفت: ”مردم مَره کی میدنه؟“ ۲۸ اونا د جواب شی گُفت: ”بعضی ها موگیه یحیای تعمید دهنده؛ و بعضی های دیگه موگیه الیاس پیغمبر و بعضی های دیگه یکی از پیغمبرا.“ ۲۹ او ازوا پُرسان کد: ”شمو مَره کی میدنید؟“ پترس د جواب شی گُفت: ”تو مسیح آستی.“ ۳۰ پس عیسیٰ دزوا امر کد که د باره ازو د هیچ کس چیز نگیه.

عیسیٰ د باره مرگ خُو پیشگویی مونه

۳۱ اوخته او شروع د تعلیم ددون ازوا کد و گُفت: ”لازم آسته که «باچه انسان» رنج-و-عذاب کلو بنگره و د وسیله ریش سفیدا، پیشوا یون عالی مقام و عالمای دین رد شده کشته شنه و بعد از سه روز دوباره زنده شنه.“ ۳۲ عیسیٰ امی توره ره واضح گُفت؛ و پترس او ره د یگ گوشه بُرد و شروع کد که او ره منع کنه. ۳۳ مگم عیسیٰ پس دور خورد و سون یارای خُو توخ کده پترس ره سرزنش کد و گُفت: ”از مه دور شو، ای شیطو! چراکه فکر تو د چیزای الهی نیبه، بلکه د چیزای انسانی آسته.“

۳۴ اوخته عیسیٰ جمعیت مردم ره قد یارای خُو کوی کد و دزوا گُفت: ”اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه، باید خود ره انکار کنه و صلیب خُو ره باله کده از پشت ازمه بیبه.“ ۳۵ چون هر کسی که بخایه جان خُو ره نجات بدیه، او ره از دست میدیه؛ مگم هر کسی که جان خُو ره بخاطر ازمه و خوشخبری از دست بدیه، او ره نجات میدیه. ۳۶ بلده انسان چی فایده دَره که تمام دُنیا ره د دست بیره، مگم جان خُو ره از دست بدیه؟ ۳۷ یا انسان د عوض جان خُو چیزخیل دده میتنه؟ ۳۸ پس هر کسی که از مه و از تورای مه د مینکل امزی نسل زناکار و گناهکار ننگ دشته بشه، «باچه انسان» ام وختیکه د بزرگی-و-جلال آته خُو قد ملایکه های مقدس میبه ازو ننگ مونه.

۱ او دزوا گُفت: ”ما حقیقت ره دز شمو موگم، بعضی کسای که د اینجی ایسته یه تا پادشاهی خدا ره که قد قدرت میبه ننگره، مَره مرگ ره نمپچشه.“

تبدیلی شکل عیسیٰ

۲ بعد از شش روز عیسیٰ پترس، یعقوب و یوحنا ره گرفت و تنها اونا ره قد خُو د بله یگ کوه قیل بُرد. د اونجی شکل عیسیٰ د پیش روی ازوا تبدیل شد ۳ و کالای شی رقم برف وری بیخی سفید شد، د اندازه که هیچ کس د روی زمی نمیتنه کالا ره اوقس سفید کنه. ۴ اوخته الیاس قد موسی بلده ازوا ظاهر شد و اونا قد عیسیٰ توره موگفت. ۵ پس پترس د عیسیٰ گُفت: ”استاد، کلو خوب آسته که مو د اینجی آستی. اجازه بدی که سه سایبان جور کنی: یگ بلده ازتو، یگ بلده موسی و یگ بلده الیاس.“ ۶ او نمیدنست که چیزخیل بگیه، چراکه اونا غدر ترس خوردد. ۷ اوخته یگ آور د بله ازوا سایه کد و از آور یگ آواز آمده گُفت: ”ایتمی باچه دوست دشتنی مه آسته، از آید شی شنید.“ ۸ بے بلغه وختی اونا چار طرف خُو ره توخ کد، هیچ کس ره قد خُو ندید بغير از عیسیٰ و بس.

۹ وختیکه اونا از کوه تاه میمد، عیسیٰ دزوا امر کد که د باره چیزه که اونا دیده د هیچ کس نقل نکنه تا زمانی که «باچه انسان» از مرده ها دوباره زنده نشده. ۱۰ پس اونا امی توره ره د پیش خودون خو نگاه کد و از یگدیگه خو سوال موکد که امی «از مرده ها دوباره زنده شدو» چی معنی داشته بشه.

۱۱ اوخته اونا از عیسیٰ پُرسان کده گُفت: «چرا عالمای دین مَوَگِیَه که ایلاس باید اول ببیه؟» ۱۲ او د جواب ازوا گُفت: «دُرُست آسته که ایلاس اول مییه تا تمام چیزا ره اصلاح کنه. ولی د باره «باچه انسان» چطور نوشته شده که او باید عَدر رنج بنگره و تحقیر-توهین شنه؟» ۱۳ مگم ما دز شمو مَوَگم که ایلاس گاه آمد و اونا هر چیزه که خاست د حق ازو کد، امو رقم که د باره شی نوشته شدو.

باچه جندی شفا پیدا مونه

۱۴ وختیکه اونا د پیش دیگه یارا رسید، یگ جمعیت کته ره د گرد ازوا دید و بعضی عالمای دین قد ازوا جر-و-بَحْث موکد. ۱۵ امی که مردم عیسیٰ ره دید، پگ شی عَرَقِ حیرت شد و دَویده دَویده آمد تا قد ازو منده نشی کنه. ۱۶ اوخته عیسیٰ ازوا پُرسان کد: «د باره چیزخیل قد ازوا جر-و-بَحْث مونیید؟» ۱۷ یگ آدم از مینکل جمعیت مردم د جواب شی گُفت: «استاد، ما باچه خو ره د پیش ازتو آوردیم؛ او گرفتار یگ روح ناپاک آسته که او ره گنگه کده. ۱۸ هر وختیکه او ره میگیره، او ره د زمی میندزه و از دان شی قف بر موشه و او دندونای خو ره میخیه و شخک مومنه. ما از یارای تو خواهش کدم که روح ناپاک ره بر کنه، مگم اونا نتنست. ۱۹ عیسیٰ د جواب ازوا گُفت: «ای نسل بے ایمان! تا کی ما قد شمو بشم و تا کی شمو ره تحمل کنم؟ او ره پیش ازمه بیرید. ۲۰ اونا او ره د پیش عیسیٰ آورد. امی که روح ناپاک عیسیٰ ره دید، فوری د بله امزو باچه حمله آورد و او د زمی اُفتده تو-و-پیچ خورد و از دان شی قف بر شد. ۲۱ عیسیٰ از آته شی پُرسان کد: «چپس دیر شده که امی تکلیف ره دزه؟» او گُفت: «از ریزگی. ۲۲ امی روح ناپاک عَدر وختا او ره د آتش و او میندزه تا او ره نابود کنه. آلی اگه یگو کار میتنی، د حال ازمو رحم کده مو ره کومک کو. ۲۳ عیسیٰ دزو گُفت: «اگه بتنی ایمان بیری، بلده کسی که ایمان دزه تمام چیزا مُمکن آسته. ۲۴ آته امزو باچه فوری چیغ زده گُفت: «ما ایمان میرم؛ د باره بے ایمانی مه دز مه کومک کو!» ۲۵ وختی عیسیٰ دید که جمعیت مردم د گرد ازو د زودی جم موشه، او د بله روح ناپاک هیبت کده دز شی گُفت: «ای روح کر و گنگه، دز تو حکم مونم که ازو بر شو و دیگه هرگز د پوست ازو داخل نشو. ۲۶ اوخته روح ناپاک چیغ زد و باچه ره یگ تکان سخت دده بر شد و امو باچه مثل مرده جور شد، د اندازه که عَدر کسا گُفت: «او مرده. ۲۷ مگم عیسیٰ از دست شی گرفته او ره باله کد و او سر پای خو ایسته شد.»

۲۸ وختی عیسیٰ د خانه داخل شد، یارای شی د تنهایی ازو پُرسان کد: «چرا مو نتنستی او ره بر کنی؟» ۲۹ او دزوا گُفت: «ای رقم روح د وسیله هیچ چیز بر نموشه، جز د وسیله دعا.»

عیسیٰ بسم د باره مرگ خو پیشگویی مونه

۳۰ عیسیٰ و یارای شی ازونجی بر شده رفت و از جلیلیه تیر شد. او نمیخواست که کس خبر شنه، ۳۱ چون او د یارای خو تعلیم میدد و دزوا موگُفت: «باچه انسان» د دست مردم تسلیم موشه و اونا او ره موکُشه و سه روز بعد از کُشته شدو دوباره زنده موشه. ۳۲ مگم اونا مقصد توره شی ره نفامید و ترس خورد که ازو پُرسان کنه.

بحث د باره بزرگی

۳۳ اوخته اونا د کفرناحوم آمد و غیتیکه اونا د خانه بود، عیسیٰ از یارای خو پُرسان کد: «د بین راه د باره چیزخیل قد یگدیگه خو جر-و-بَحْث موکید؟» ۳۴ اونا چپ مند، چراکه د راه قد یگدیگه خو جر-و-بَحْث موکد که د مینکل ازوا کی بزرگتر آسته. ۳۵ عیسیٰ ششت و امو دوازده یار ره کوی کده دزوا گُفت: «هر کسی که میخایه اول بشه، او باید آخر پگ و غلام پگ بشه. ۳۶ اوخته او یگ بچکیچه ره گرفت و او ره د مینکل ازوا ایستلجی کد و او ره د بغل خو گرفته دزوا گُفت: ۳۷ «هر کسی که یکی امزی بچکیچا ره د نام ازمه قبول کنه، مَره قبول کده و هر کسی که مَره قبول کده، نه مَره، بلکه امو ره قبول کده که مَره ریی کده.»

هر کسی که مخالفِ مو نبییه قد ازمو آسته

۳۸ یوحنا گُفت: "استاد، مو یگ نفر ره دیدی که د نام ازتو جنیات ره بر مُو کد و مو او ره منع کدی، چراکه او از جم ازمو نبود." ۳۹ لیکن عیسی گُفت: "او ره منع نکُنید، چون هیچ کس نمیتنه که د نام ازمه یگ معجزه کنه و یگ لحظه بعد د باره ازمه بد بگیه. ۴۰ چون کسی که د ضد مو نبییه، او قد ازمو یه. ۴۱ هر کسی که دز شمو د نام ازمه یگ پيله او بدیه که وچی کُنید فقط بخاطری که د مسیح تعلق دَرید، ما حقیقت ره دز شمو مُوگم که او بے اجر نمونه."

اخطار د وسوسه کُننده ها

۴۲ هر کسی که باعث گمراهی یکی امزی ریزه گینا شنه که دز مه ایمان دره، بلده ازو بهتر آسته که یگ سنگ آسیا د گردون شی آوزو شده د دریا پورته شنه. ۴۳ پس اگه دست تو باعث موشه که تو گمراه شنی او ره قطع کو، چون بلده تو بهتر آسته که چنته د زندگی ابدی داخل شنی نسبت دزی که قد دو دست د دوزخ بفتی، د آتش گل ناشدنی، ۴۴ [د جایی که کرم شی نمومره و آتش گل نموشه. ۴۵] اگه پای تو باعث موشه که تو گمراه شنی، او ره قطع کو، چون بلده تو بهتر آسته که لنگ د زندگی ابدی داخل شنی نسبت دزی که قد دو پای د دوزخ پورته شنی، ۴۶ [د جایی که کرم شی نمومره و آتش گل نموشه. ۴۷] اگه چیم تو باعث موشه که تو گمراه شنی، او ره بر کو، چون بلده تو بهتر آسته که قد یگ چیم د پادشاهی خدا داخل شنی، نسبت دزی که قد دو چیم د دوزخ پورته شنی، ۴۸ [د جایی که کرم شی نمومره و آتش گل نموشه. ۴۹ چون تمام کسا قد آتش نمکی موشه. ۵۰ نمک خوب آسته، لیکن اگه نمک شوری خو ره از دست بدیه، چطور میتنه که مزه شی پس بییه؟ شمو د خودون خو نمک دشته بشید و قد یگدیگه خو د صلح-و-صفا زندگی کُنید."

د باره طلاق

۱ عیسی اونجی ره ایله کد و د منطقه یهودیه و او طرف دریای اردن رفت. جمعیت مردم بسم د گرد ازو جم شد و او مطابق عادت خو باز ام اونا ره تعلیم دد. ۲ دمزو غیت بعضی فریسیا آمد و بلده آزمایش ازو پُرسان کد: "آیا بلده یگ مرد زوا آسته که خاتون خو ره طلاق بدیه؟" ۳ عیسی د جواب ازوا گُفت: "موسی دز شمو چی حکم دده؟" ۴ اونا گُفت: "موسی اجازه دده که یگ مرد یگ طلاقنامه نوشته کنه و خاتون خو ره ایله بدیه." ۵ اوخته عیسی دزوا گُفت: "موسی بخاطر سنگدلی شمو ای حکم ره بلده شمو نوشته کد. ۶ مگم از شروع خلقت خدا اونا ره مرد و زن خلق کد. ۷ امزی خاطر مرد، آته و آبه خو ره ایله کده قد خاتون خو یگجای موشه ۸ و هر دوی شی یگ جسم موشه. ۹ پس چیزی ره که خدا یگجای کده، انسان نباید جدا کنه." ۱۰ وختی اونا د خانه بود، یارا بسم دزی باره از عیسی سوال کد. ۱۱ او دزوا گُفت: "هر کسی که خاتون خو ره طلاق بدیه و قد یگ خاتون دیگه توی کنه، او د حق خاتون خو زنا مونه. ۱۲ و اگه یگ خاتون شوی خو ره طلاق بدیه و قد یگ مرد دیگه توی کنه، او ام زناکاری مونه."

عیسی بچکیچای ریزه ره برکت میدیه

۱۳ دمزو غیت مردم بچکیچای ریزه ره د پیش عیسی آورد تا د سر ازوا دست بيله؛ مگم یارا اونا ره سرزنش کد. ۱۴ وختیکه عیسی ای کار ره دید، قار شد و دزوا گُفت: "بیلید که بچکیچای ریزه پیش ازمه بییه و اونا ره منع نکُنید، چراکه پادشاهی خدا دمزی رقم کسا تعلق دره. ۱۵ ما حقیقت ره دز شمو مُوگم، هر کسی که پادشاهی خدا ره رقم یگ بچکیچه ریزه قبول نکنه، او هرگز دزشی داخل نموشه." ۱۶ اوخته بچکیچا ره د بعل خو گرفت و دستای خو ره د سر ازوا ایشته اونا ره برکت دد.

۴۴:۹ بعضی نسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره. ^b ۴۶:۹ بعضی نسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره.

۴۹:۹ لایا ۱۳:۲. [†] ۶:۱۰ پیدایش ۲۷:۱. # ۸:۱۰ پیدایش ۲:۲۴.

آدم سرمایه‌دار و زندگی ابدی

^{۱۷} وختیکه عیسی د راه مورفت، یگ آدم دَویده دَویده آمد و د پیش ازو زانو زده ازو پُرسان کد: "آی اُستاد نیک، ما چیز کار کُنم تا صاحب زندگی ابدی شُنم؟" ^{۱۸} عیسی ازو پُرسان کد: "چرا مَره نیک مَوگی؟ هیچ کس نیک نیسته بغير از خدا و بس. ^{۱۹} تُو احکام شریعت ره میدنی که مَوگه: 'قتل نکو، زنا نکو، دزی نکو، شاهدی دروغ ندی، فریب‌کاری نکو، آته و آبه خُو ره احترام کُو.' ^{۲۰} اُو آدم د جواب شی گُفت: "اُستاد، ما پگ امزیا ره از ریزگی خُو د جای اُردیم." ^{۲۱} عیسی سون ازو تُوخ کده اُو ره مَحَبَت کد و دزو گُفت: "یگ چیز کم دری؛ بورو، هر چیزی که دری سودا کُو و پیسه شی ره د غریبا بدی؛ اوخته تُو د عالم باله صاحب یگ گنج موشی. بعد ازو بیه و از مه پیروی کُو." ^{۲۲} مگم بخاطر امزی توره لب-و-روی شی اوزو شد و اُو غمگی شده ازونجی رفت، چراکه اُو مال-و-دولت کلو دشت.

^{۲۳} اوخته عیسی چاردور خُو ره تُوخ کده د یارای خُو گُفت: "چیقس سخت آسته که آدمای دولت‌مند د پادشاهی خدا داخل شنه!" ^{۲۴} یارا امزی تورای شی خيرو مند، مگم عیسی بسم دزوا گُفت: "آی بچکچیا، داخل شدو د پادشاهی خدا چیقس سخت آسته! ^{۲۵} تیر شدون اُشتر از نیفه سیرو آسوتر آسته نسبت د داخل شدون آدم دولت‌مند د پادشاهی خدا." ^{۲۶} اونا بے اندازه خيرو شدو و قد یگدیگه خُو مَوگفت: "پس کی میتنه نجات پیدا کنه؟" ^{۲۷} عیسی سون ازو تُوخ کده گُفت: "بلده انسان نامکن آسته، مگم نه بلده خدا، چراکه بلده خدا پگ چیزا مکن آسته." ^{۲۸} پترس د توره گُفتو شد و دزو گُفت: "مو تمام چیز خُو ره ایله کدے و از تُو پیروی مونی." ^{۲۹} عیسی گُفت: "ما حقیقت ره دز شمو مَوگم، هیچ کسی ره پیدا نمیتنید که خانه یا برارو یا خوارو یا آته یا آبه یا بچکچیا یا زمین خُو ره بخاطر ازمه و خوشخبری ایله کنه، ^{۳۰} و د ای دنیا صد برابر خانه ها، برارو، خوارو، آبه‌گو، بچکچیا و زمینا ره قد آزار-و-اذیت قتی د دست نیره و د عالمی که مییه صاحب زندگی ابدی نشنه. ^{۳۱} مگم غدر کسای که اول آسته آخر موشه و آخرها اول."

سومنه پیشگویی عیسی د باره مرگ شی

^{۳۲} عیسی و یارای شی د راه بود و سون باله طرف اورشلیم مورفت و عیسی پیش پیش ازوا زبی بود. یارا خیرت زده شدو و کسای که از پشت ازوا میمد، ترس خوردو. ^{۳۳} عیسی امو دوازده ره بسم د یگ گوشه برد و شروع کد که دزوا بگیه که چیزخیل د بله شی مییه ^{۳۳} و گُفت: "اینه، مو د اورشلیم موری و «باچه انسان» د دست پیشوایون عالی مقام و عالمای دین تسلیم موشه و اونا اُو ره محکوم د مرگ مونه و د دست مردمای غیر یهود تسلیم مونه؛ ^{۳۴} اونا اُو ره ریشخند کده د بله شی تَف میندزه و اُو ره قمچی میزنه و مَوکشه، و لے د روز سوم ^b اُو دوباره زنده موشه."

درخواست یعقوب و یوحنا

^{۳۵} یعقوب و یوحنا باچه های زبدي د پیش عیسی آمد و گُفت: "اُستاد، مو میخاهی هر چیز که از تُو درخواست کنی، تُو بلده مو انجام بدی." ^{۳۶} اُو دزوا گُفت: "چی میخاهید که بلده شمو انجام بدم؟" ^{۳۷} اونا دزشی گُفت: "اجازه بدی که د بزرگی جلال تُو یگ مو د دست راست و دیگه مو د دست چپ تُو بشینی." ^{۳۸} عیسی دزوا گُفت: "شمو نمیدنید که چیزخیل طلب مونید. آیا میتنید از جامی وچی کُنید که ما وچی مَوم، یا غُسل تعمیدی ره بگیری که ما قد شی غُسل تعمید دده موشم؟" ^{۳۹} اونا د جواب شی گُفت: "آره، میتنی." عیسی دزوا گُفت: "دُرست آسته، از جامی که ما وچی مَوم، شمو ام وچی مَونید و غُسل تعمیدی ره که ما میگیری، شمو ام قد ازو غُسل تعمید دده موشید؛ ^{۴۰} مگم ششتو د دست راست یا چپ مه د اختیار ازمه نییه، بلکه بلده کسای آسته که بلده ازوا آماده شده."

^{۴۱} وختیکه ده یار دیگه ای توره ره شنید، اونا د بله یعقوب و یوحنا قار شد. ^{۴۲} اوخته عیسی اونا ره کوی کد و دزوا گُفت: "شمو میدنید که د مینکل مردمای غیر یهود کسای که حکمران حساب موشه، اونا د بله ازوا باداری مونه و کته کلونای ازوا د بله ازوا جبر-و-ستم مَوکنه. ^{۴۳} مگم د بین ازشمو باید ای رقم نبشه، بلکه هر کسی که د مینکل شمو میخایه کته بشه، باید خدمتگار شمو بشه. ^{۴۴} و هر کسی که د مینکل شمو میخایه پیش قدم بشه، باید غلام پگ بشه. ^{۴۵} چون «باچه انسان» نَمده که خدمت شنه، بلکه تا خدمت کنه و جان خُو ره د راه غدر کسا فدا کنه."

^a ۳۲:۱۰ یارا بخاطر خیرت زده شدو که عیسی مسیح باوجود که موفامید که د اورشلیم خطر کشته شدن شی آسته، باز ام مورفت. ^b ۳۴:۱۰ د بعضی نسخه ها «بعد از سه روز» نوشته یه.

شفا دَدونِ بارتیمائوسِ کور

۴۶ پس اونا د شارِ اریحا آمد. د حالیکه عیسیٰ قد یارای خُو و یگ جمعیتِ کثه از اریحا بُرو مورفت، بارتیمائوس باچه تیمائوس که یگ گدايگرِ کور بُود د بغلِ راه ششتند. ۴۷ وختی بارتیمائوس شنید که او عیسای ناصری آسته، او د چیغ زِدو شد و گُفت: "ای عیسیٰ باچه داوود، د بله مه رَحَم کُو!" ۴۸ غدر کسا د بله ازو هیبت کد که چپ شنه، مگم او کلوتر چیغ زده گُفت: "ای باچه داوود، د بله مه رَحَم کُو!" ۴۹ اوخته عیسیٰ ایسته شده گُفت: "او ره کوی کُنید." اونا امو آدم کور ره کوی کد و دزو گُفت: "باجرات بش؛ باله شو که تو ره کوی مونه." ۵۰ او فوری چپن خُو ره او سو اندخت و از جای خُو پریده د پیشِ عیسیٰ آمد. ۵۱ عیسیٰ دزو گُفت: "چی میخاهی که بلده تو انجام بدم؟" آدم کور دزو گُفت: "استاد، ما میخایم که بسم بپنا شئم." ۵۲ عیسیٰ دز شی گُفت: "بورو؛ ایمان تو، تو ره شفا دد." او فوراً دوباره بپنا شد و از پشتِ عیسیٰ د راه گت شد.

داخلِ شدونِ عیسیٰ د اورشلیم

۱ وختی اونا د بیت فاجی و بیت عنیا د دامونِ کوه زبثون که نزدیک اورشلیم آسته رسید، عیسیٰ دو نفر از یارای خُو ره زبی کده ۲ دزوا گُفت: "د آغیلی که پیش روی شمو آسته، بورید و امی که دزشی داخلِ شدید، دستی یگ کره الاغ ره پیدا مونیید که د اونجی بسته یه و تا آلی ره هیچ کس د بله شی سوار نشده؛ او ره واز کده بیرید. ۳ اگه کدم کس دز شمو بگیه، چرا ای کار ره مونیید؟ شمو بگید: 'مولا ای ره لازم دَره و دستی د امینجی پس زبی مونه.'" ۴ پس اونا رفته کره الاغ ره پیدا کد که د پالوی یگ درگه د منه کوچه بسته بُود و اونا او ره واز کد. ۵ بعضی کسای که د اونجی ایسته بُود، دزوا گُفت: "چیز کار مونیید، چرا کره الاغ ره واز مونیید؟" ۶ اونا امو چیز ره گُفت که عیسیٰ دزوا گُفتند. پس دزوا اجازه دد که بیره. ۷ اوخته اونا کره الاغ ره د پیشِ عیسیٰ اورد و چپن های خُو ره د پشت شی اندخت و عیسیٰ د بله ازو سوار شد. ۸ غدر مردم چپن های خُو ره د سرِ راه اوار کد و یگ تعدادِ دیگه شاخچه های بلگدار ره که از زمینا قطع کد، د راه فرش کد. ۹ کسای که پیشلون ازو مورفت و کسای که از پشت شی میمد، چیغ زده مَوگُفت:

"هوشیعانا!"^a

مبارک آسته کسی که د نام خُداوند مییه.

۱۰ مبارک آسته پادشاهی بابه کلون مو داوود که د حالِ امدو یه!

هوشیعانا د بلندترین جای عالمِ باله."

۱۱ اوخته عیسیٰ د اورشلیم داخل شد و د خانه خُدا رفت و چارطرف خُو سون تمام چیزا توخ کد، مگم ازی که ناوخت بُود او قد دوازده یار خو د بیت عنیا رفت.

عیسیٰ درختِ انجیر ره نالت مونه

۱۲ روز دیگه شی وختیکه اونا از بیت عنیا بُرو آمد، عیسیٰ گُشنه شد. ۱۳ او از دور یگ درختِ انجیر پربلگ ره دید و رفت تا شاید یگو میوه دزو پیدا کنه. وختیکه د پیش شی رسید بعیبر از بلگ دزو هیچ چیز پیدا نکد، چراکه فصلِ انجیر نبود. ۱۴ اوخته د درخت گُفت: "بعد ازی دیگه هرگز کس از میوه تو نخوره." و یارای شی ای ره شنید.

رفتونِ عیسیٰ د خانه خُدا

۱۵ بعد ازو اونا د اورشلیم آمد و عیسیٰ د خانه خُدا داخل شده د بُر کدونِ کسای شروع کد که د خانه خُدا خرید و فروش موكد. او میزای صرافا و چوکی های کوتر فروشا ره سرچپه کد ۱۶ و د هیچ کس اجازه ندد که مال خُو ره از مینکلِ خانه خُدا تیر کنه. ۱۷ او د مردمِ تعلیم میدد و مَوگُفت: "آیا نوشته نشده که،

'خانه مه جای عبادت بلده تمام قوم ها گفته موشه؟'

مگم شمو ای ره غارِ دزا جور کدید."

۱۸ وختیکه پیشوايون عالی مقام و عالِمای دین ای ره شنید، اونا د پشتِ یگ فرصت بُر شد که چطور او ره از بین بیره؛ چون اونا ازو ترس مَوخورد، چراکه پگِ مردم از تعلیم شی خيرو مندُد. ۱۹ وختیکه شام شد، عیسیٰ و یارای شی از شار بُرو رفت.

^a ۹:۱۱ «هوشیعانا» د زبونِ عبرانی «لطفاً نجات بدي» معنی میدیه ولی د زمانِ عیسیٰ «هوشیعانا» یگ شعار بلده ستایشِ خُدا استفاده موشد.

درس از درخت انجیر

۲۰ صَباح‌گاه وختیکه اونا ازونجی تیر موشد، اونا درخت انجیر ره دید که از ریشه خشک شده. ۲۱ پترس توره عیسی ره د یاد خو آورد و دزشی گفت: "استاد، اونه امو درخت انجیر ره که نالت کدی خشک شده." ۲۲ عیسی د جواب ازوا گفت: "د خدا ایمان داشته بشید. ۲۳ ما حقیقت ره دز شمو موگم، اگه کس د امزی کوه بگیه، کنده شو و د دریا پورته شو، و د دل خو شک نکنه، بلکه ایمان داشته بشه که چیزی که موگیه واقع موشه، او بلده شی انجام دده موشه. ۲۴ امزی خاطر دز شمو موگم، هر چیزی ره که د دعا طلب کنید، یقین داشته بشید که او ره د دست اوردید و او از شمو موشه. ۲۵ وختیکه بلده دعا ایسته موشید، اگه د ضد کدم کس یگو چیز د دل خو درید، او ره ببخشید تا آته آسمانی شمو ام خطاهای شمو ره ببخشه. ۲۶ [لیکن اگه شمو نبخشید، آته آسمانی شمو ام خطاهای شمو ره نموبخشه.]"^a

قدرت و اختیارات عیسی

۲۷ اونا بسم د اورشلیم آمد. د حالیکه عیسی د خانه خدا قدم میزد، پیشوایون عالی مقام و عالمای دین و ریش سفیدا د پیش شی آمد ۲۸ و گفت: "قد کدم اختیار ای کارا ره مونی؟ کی دز تو امی اختیار ره دده که ای کارا ره انجام بدی؟" ۲۹ عیسی دزوا گفت: "ما ام از شمو یگ سوال پرسان مونم و شمو دز مه جواب بدید؛ اوخته ما دز شمو موگم که قد کدم اختیار ای کارا ره انجام میدیم: ۳۰ آیا غسل تعمید یحیی از عالم باله بود یا از انسان؟ دز مه جواب بدید." ۳۱ اونا قد یگدیگه خو مشوره کده گفت: "اگه بگی که از عالم باله بود، اوخته او موگیه، پس چرا دزو ایمان نوردید؟" ۳۲ و اگه بگی که از انسان بود، مردم مو ره موکشه. "چون اونا از جمعیت مردم ترس موخورد، چراکه پگ مردم یحیی ره پیغمبر میدنست، ۳۳ و امزی خاطر اونا د جواب عیسی گفت: "مونمیدنی." عیسی دزوا گفت: "ما ام دز شمو نموگم که قد کدم اختیار ای کارا ره انجام میدیم."

مثل باغوانای ظالم

۱۲ اوخته عیسی د مثل قد ازوا د توره گفتو شد و گفت: "یگ آدم یگ باغ انگور جور کد و د گرداگرد شی دیوال باله کد. بعد ازو د منه شی یگ چرخشت^b جور کد و یگ برج پیره‌داری ام بلده شی آباد کد. اوخته او ره د باغوانا اجاره دد و خود شی د سفر رفت. ۲ د فصل انگور او یگ غلام ره د پیش باغوانا ربی کد تا اونا حق شی ره از حاصل باغ انگور بگیره. ۳ مگم اونا امو غلام ره لت-و-کوب کده دست‌خالی ربی کد. ۴ او یگ غلام دیگه ره د پیش ازوا ربی کد. اونا او ره قد سنگ زده سر شی ره میده کد و دز شی بے حرمتی کد. ۵ او بسم یگ غلام دیگه ره ربی کد و اونا او ره کشت. و عذر کسای دیگه ره ام ربی کد که اونا بعضی ازوا ره لت-و-کوب کد و بعضی های شی ره کشت. ۶ او یگ نفر دیگه ام دشت که او باچه دوست-دشتنی شی بود. آخرکار او ره د پیش ازوا ربی کد و قد خود خو گفت: 'اونا د باچه مه احترام مونه.' ۷ مگم باغوانا قد یگدیگه خو گفت: 'اینمی وارث آسته. بیید که ای ره بکشی و میراث از مو موشه.' ۸ پس اونا باچه ره گرفته کشت و او ره از باغ انگور برو پورته کد. ۹ آلی صاحب باغ چیز کار مونه؟ او مییه و باغوانا ره نابود مونه و باغ انگور ره د دیگه نفر تسلیم مونه. ۱۰ آیا امی نوشته ره نخاندید که موگیه:

'سنگی ره که استاکارا رد کد،

سنگ مههم تادو شده.

۱۱ ای کار ره خداوند کده

و د نظر ازمو عجیب آسته."

۱۲ رهبرای یهودیا د تلاش ازی بود که عیسی ره دستگیر کنه، چون اونا پی برد که ای مثل ره د ضد ازوا گفته، مگم اونا از مردم ترس خورد. پس اونا او ره ایله کده رفت.

^a ۲۶:۱۱ بعضی نسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره. ^b ۱:۱۲ د او زمان مردم د هر باغ انگور یگ حوضچه بلده انگور لعه کدو جور موکد، تا شبیره انگور ره بر کنه. امو حوضچه «چرخشت» نام دشت.

سوال د باره مالیه ددو

۱۳ اوخته اونا بعضی فریسیا و طرفدارای هیرودیسیس ره د پیش عیسی ریی کد تا او ره قد تورای خود شی د دام بندزه. ۱۴ اونا آمده دزو گفت: "استاد، مو میدنی که تو آدم صادق آستی و د غم کس نیستی که چی مویگه، چون تو د ظاهر انسان توخ نمونی، بلکه راه خدا ره د راستی تعلیم میدی. آیا مالیه ددو د قیصر روا آسته یا نه؟ آیا مو مالیه بدی یا ندی؟" ۱۵ عیسی ریاکاری ازوا ره پی برده دزوا گفت: "چرا مره آزمایش مونیید؟ بلده مه یگ سیکه یگ دیناری بیرید تا او ره توخ کنم." ۱۶ و اونا آورد. اوخته او دزوا گفت: "امی عکس و نشان از کی آسته؟" اونا د جواب شی گفت: "از قیصر." ۱۷ عیسی دزوا گفت: "چیزی ره که از قیصر آسته د قیصر بدید و چیزی ره که از خدا آسته د خدا." و اونا از جواب ازو خبرو مند.

سوال د باره دویاره زنده شدو

۱۸ اوخته صدوقیا که موگفت قیامت وجود ندره، د پیش ازو آمد و ازو سوال کده گفت: ۱۹ "استاد، موسی بلده ازمو نوشته کده که اگه برار یگ آدم بمره و خاتون شی بے اولاد د جای شی بمنه، او آدم باید قد امزو خاتو توی کنه و بلده برار خو اولاد پیدا کنه. ۲۰ یگ زمان هفت برار بود؛ اولنه شی خاتو گرفت و مرد و د جای شی اولاد نمند. ۲۱ اوخته دوّمین شی امو خاتو ره گرفت و او ام مرد و د جای شی اولاد نمند؛ سوّمین ام امی رقم شد. ۲۲ خلاصه هر هفت شی او ره گرفت و د جای هیچ کدم شی اولاد نمند. آخرکار امو خاتو ام مرد. ۲۳ پس د روز قیامت او خاتون کدم ازوا موشه؟ چون هر هفت شی او ره خاتو کدد." ۲۴ عیسی دزوا گفت: "آیا گمراهی شمو امزی خاطر نیسته که شمو نه د باره کتاب مقدس میدنید و نه د باره قدرت خدا؟ ۲۵ چون وختیکه اونا از مرده ها دویاره زنده موشه، اونا نه خاتو میگیره و نه شوی مونه، بلکه رقم ملایکه ها د عالم باله آسته. ۲۶ مگم د باره قیامت مرده ها، آیا د کتاب موسی د قصه «بوته سوزان» نخانیدید که چطور خدا دزو گفت: 'ما خدای ابراهیم و خدای اسحاق و خدای یعقوب آستم.' ۲۷ او خدای مرده ها نییه، بلکه خدای زنده ها آسته. شمو سخت گمراه آستید."

بزرگترین حکم

۲۸ یکی از عالمای دین آمد و شنید که اونا جر-و-بحث مونه؛ وختی دید که عیسی دزوا یگ جواب خوب دد، او از شی پرسان کد: "کدم حکم از پگ کده مهم آسته؟" ۲۹ عیسی د جواب شی گفت: "حکم مهم اینی آسته: 'گوش کو ای قوم اسرائیل، خداوند، خدای مو خداوند یکتا آسته. ۳۰ پس خداوند، خدای خو ره قد تمام دل و تمام جان و تمام عقل و تمام قوت خو محبت کو.' ۳۱ و دوّم شی اینی آسته: 'همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست داشته بش.' هیچ حکم ازی دو کده بزرگتر نییه." ۳۲ اوخته عالم دین دزو گفت: "کلو خوب استاد، تو حقیقت ره گفتی که خدا یگ آسته و بغیر ازو دیگه نییه. ۳۳ و ای که او ره قد تمام دل و تمام عقل و تمام قوت محبت کنی و همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست بدنی، واقعاً ای از تمام هدیه های سوختنی و قربانی ها کده مهمتر آسته." ۳۴ وختی عیسی دید که او جواب عاقلانه دده، دزو گفت: "تو از پادشاهی خدا دور نیستی." بعد ازو دیگه هیچ کس جرأت نکد که ازو سوال کنه.

داوود و مسیح

۳۵ وختیکه عیسی د خانه خدا تعلیم میدد، او گفت: "عالمای دین چطور میتنه بگیه که مسیح باچه داوود آسته؟ ۳۶ د حالیکه خود داوود د هدایت روح القدس گفته: 'خداوند د مولای مه گفت: 'د دست راست مه بشی تا دشمنای تو ره د تی پای تو بندزم.'"

۳۷ اگه خود داوود مسیح ره مولا مویگه، چطور میتنه که باچه شی بشه؟" و جمعیت کثه مردم قد شوق-و-علاقه د تورای ازو گوش میدد.

عیسیٰ مردم ره د باره عالمای دین خبردار مونه

۳۸ عیسیٰ د حالیکه تعلیم میدد گُفت: "از عالمای دین احتیاط کنید؛ اونا خوش دره که قد چپن های دراز ای سو-و اوسو بگرده و د کوچه-و بازار احترام شنه ۳۹ و د عبادت خانه ها چوکی های مُمهم ره دشته بشه و د مهمانی ها د باله-جای بشینه! ۴۰ اونا خانه های خائونوی بیوه ره قورت مونه و از روی رباکاری نماز خو ره دراز مونه. اونا محکومیت سخت تر ره مینگره."

هدیه یگ خائون بیوه

۴۱ عیسیٰ روی د روی صندوق بیت المال خانه خدا ششند و مردمی ره توخ مودک که د مینه صندوق پیسه میندخت. عذر مردمای پیسه دار پیسه کلو اندخت. ۴۲ د امزو غیت یگ خائون بیوه غریب آمد و دو سیکه که تقریباً یگ تنگه موشد اندخت. ۴۳ اوخته او یارای خو ره کوی کد و دزوا گُفت: "ما حقیقت ره دز شمو موگم، امی خائون بیوه غریب از تمام کسای که د صندوق پیسه اندخت، کلوتر پورته کد. ۴۴ چون پگ ازوا از کلونی دارایی خو اندخت، مگم او از غریبی خو هر چیزی که دشت، یعنی تمام دار-و-ندار زندگی خو ره اندخت."

پیشگویی بیرو شدن خانه خدا

۱ وختیکه عیسیٰ از خانه خدا بر موشد، یکی از یارای شی دزو گُفت: "استاد، توخ کو، چی سنگای کنه و چی ساختمان های باشکوهی!" ۱۳ عیسیٰ دزو گُفت: "امی ساختمان های کنه ره مینگری؟ یگ سنگ ام د بله سنگ دیگه باقی نمومنه، بلکه پگ شی زیر-و-زیر موشه."

جور و جفا

۳ وختیکه عیسیٰ د بله کوه زیتون روی د روی خانه خدا ششند، پترس، یعقوب، یوحنا و اندریاس تاشکی ازو پُرسان کد: ۴ "دز مو بگی که ای چیزا چی وخت رخ میدیه و نشانی که پگ امزی واقعه ها پوره شدن شی نزدیک آسته، چی یه؟" ۵ اوخته عیسیٰ د جواب ازوا گُفت: "هوش خو ره بگیرید که کس شمو ره گمراه نکنه. ۶ عذر کسا د نام ازمه مییه و موگیه، 'ما امو آستم،' ۷ و عذر کسا ره گمراه مونه. ۸ وختیکه د باره جنگ ها و خبر جنگ ها میشنوید و رخطا نشنید؛ ای واقعه ها باید رخ بدیه، لیکن آخر زمان هنوز نرسیده. ۹ چون یگ قوم د ضد قوم دیگه و یگ مملکت د ضد مملکت دیگه باله موشه و زلزله ها د جای های مختلف رخ میدیه و قحطی ها مییه. ای چیزا شروع درد زیدو آسته. ۱۰ مگم شمو خود ره احتیاط کنید، چراکه شمو ره د محکمه ها تسلیم مونه و د عبادت خانه ها قمچی میزنه و شمو بخاطر ازمه د پیش والی ها و پادشایو ایسته موشید تا بلده ازوا شاهدی بدید. ۱۱ و اول باید خوشخبری د تمام قوم ها اعلان شنه. ۱۲ پس هر وختیکه شمو ره دستگیر کده تسلیم مونه، پیش از پیش غصه نکنید که چی بگید، بلکه هر چیزی که د امزو غیت دز شمو دده موشه، امو ره بگید، چراکه توره گوی شمو نیستید، بلکه روح القدس آسته. ۱۳ برار، برار ره و آته، باچه ره د مرگ تسلیم مونه؛ و بچکیچا د روی آته و آبه خو میخیزه و اونا ره د کشتو میدیه. ۱۴ از خاطر نام ازمه تمام مردم از شمو بد موبره، مگم هر کسی که تا آخر صبر-و-حوصله کنه، نجات پیدا مونه."

زشت بیروکار

۱۴ پس وختی شمو زشت بیروکار^b ره د جایی ایسته مینگرید که نباید بشه[†] -- خاننده پی بیره -- اوخته کسای که د یهودیه آسته باید د کوه ها دوتا کنه؛ ۱۵ و هر کسی که د بله بام خانه آسته، باید تاه نشنه و د خانه داخل نشنه تا یگو چیز ره بگیره. ۱۶ و هر کسی که د سر کشت آسته باید بلده گرفتون کالای خو پس نره. ۱۷ وای د حال خائونوی که د امزو روزا شکامشو بشه و یا نلغه شیرخور دشته بشه! ۱۸ دعا کنید که ای چیزا د زمستو رخ ندیه، ۱۹ چون د امزو روزا اوطور رنج-و-مُصیبت مییه که مثل شی از شروع خلقتی که خدا خلق کد تا آلی ره نمده و بعد ازو هرگز نمیه. ۲۰ اگه خداوند او روزا ره کوتاه نموکد، هیچ بشر نجات پیدا نموکد؛ لیکن بخاطر انتخاب شده های که او انتخاب کده، او امو روزا ره کوتاه کده.

^a ۱۳:۶ یعنی «ما مسیح آستم.» ^b ۱۴:۱۳ «زشت بیروکار» یگ لقب بلده بتی آسته که د کتاب دانیال پیغمبر د باره شی پیشگویی شده. نظر د پیشگویی ای بت زشت د خانه خدا ایسته شده باعث بیروکاری موشه.

[†] ۱۴:۱۳ دانیال ۹:۲۷؛ ۱۱:۳۱؛ ۱۲:۱۱.

پس آمدون مسیح

۲۱ د امزو زمان اگه کدم کس دز شمو موهيه: 'اينه، مسیح د اينجی آسته!' يا 'اونه، مسیح د اونجی یه!' باور نکیند، ۲۲ چراکه مسیح های دروغی و پیغمبرای دروغی بر موشه و معجزه ها و چیزای عجیب انجام میدیه تا اگه امکان داشته بشه، حتی انتخاب شده ها ره گمراه کنه. ۲۳ پس احتیاط کُنید، ما پگ چیزا ره پیش از پیش دز شمو گُفتم.

۲۴ مگم د امزو روزا، بعد امزو رنج-و-مصیبت،

آفتو تریک موشه

و ماه روشنی خو ره نمیدیه،

۲۵ ستاره ها از آسمو تاه موفته

و قدرت های آسمونا تکان موخوره.

۲۶ اوخته مردم «باچه انسان» ره مینگره که خن قدرت و جلال بزرگ د بله اورها مییه. ۲۷ د امزو زمان او ملایکه های خو ره ربی مونه و اونا انتخاب شده های از ره از چار گوشه دنیا، از سر تا آخر زمی و از سر تا آخر آسمو جم مونه.

درس از درخت انجیر

۲۸ آلی از درخت انجیر یگ درس یاد پگیرید: امی که شاخه های شی تازه شده بلگ مونه، شمو موفامید که تایستو نزدیک آسته. ۲۹ امی رقم شمو ام وختی مینگرید که ای چیزا واقع موشه، بُمایید که او نزدیک آسته، بلکه د دان درگه رسیده.

۳۰ ما حقیقت ره دز شمو موهیم، تا تمام امزی چیزا واقع نشنه، ای نسل از بین نموره. ۳۱ آسمو و زمی از بین موره، و له کلام ازمه هرگز از بین نموره.

انتظار بلده پس آمدون مسیح

۳۲ د باره امزو روز و ساعت هیچ کس نمیدنه؛ نه ملایکه ها د آسمو و نه ام باچه، بلکه فقط آته آسمانی میدنه و بس.

۳۳ پس هوشیار و بیدار بشید، چون شمو نمیدنید که او زمان چی وخت مییه. ۳۴ آمدون امزو روز رقم یگ آدم آسته که د سفر موره و غیبیکه از خانه حرکت مونه، او غلامای خو ره اختیاردار جور مونه و بلده هر کدم شی یگ وظیفه خاص میدیه و د درگه وان موهیه که بیدار بشه. ۳۵ پس بیدار بشید، چون شمو نمیدنید که صاحب خانه چی وخت پس مییه، د وخت شام یا د نیم شام، د وختیکه خروس بنگ میدیه یا د وخت روز واز شدو.

۳۶ نشنه که او به بلغه بییه و شمو ره د خاو پنگره. ۳۷ چیزی ره که دز شمو موهیم، د پگ موهیم: بیدار بشید!

نقشه قتل عیسی

۱۴ ۱ دو روز د عید پصح و عید فطیر مندو. پیشوا یون عالی مقام و عالمای دین د تلاش ازی بود که چی رقم عیسی ره د حیل-و-مکر دستگیر کنه و د قتل برسنه. ۲ چون اونا موهیم: "ای کار د روزای عید نشنه؛ اگه شنه، امکان دره که مردم شورش کنه."

مسح شدن عیسی د بیت عنیا

۳ وختیکه عیسی د بیت عنیا د خانه شمعون کولی گرفته د سر دسترخو ششند، یگ خاتو قد یگ بوتل عطر قیمتبی، یعنی عطر سنبل خالص آمد و بوتل ره میده کده عطر ره د سر عیسی شیو کد. ۴ لیکن بعضی کسای که د اونجی بود، سر قار د یگدیگه خو گفت: "چرا ای عطر ای رقم ضایع شد؟ ۵ چون موشد که امی عطر د کلوتر از سه صد دینار سودا شنه و پیسه شی د غربیا دده شنه." و اونا امو خاتو ره سرزنش کد.

۶ مگم عیسی گفت: "او ره د حال شی بیلید؛ چرا او ره آزار میدید؟ او یگ کار نیک د حق ازمه کده. ۷ چون غربیا همیشه قد شمو آسته و هر وختیکه بخاهید شمو میتنید د حق ازوا خوبی کُنید، و له ما همیشه قد شمو نیستم. ۸ او هر چیزی که د توان شی بود انجام دد؛ او جسم مره پیش از پیش بلده دفن کدو چرب کد. ۹ ما حقیقت ره دز شمو موهیم، د هر جای دنیا که خوشخبری اعلان شنه، کار امزی خاتو ام د عنوان یادآوری ازو نقل موشه."

خیانتِ یهودایِ اسخربوطی

۱۰ اوخته یهودایِ اسخربوطی که یکی امزو دوازده یار بود، د دیر پیشوایونِ عالی مقام رفت تا عیسی ره دزوا تسلیم کنه. ۱۱ اونا وختی ای توره ره شنید، خوشحال شد و قد ازو وعده کد که دزو پیسه میدیه. پس او د تلاش ازی بود که چطور عیسی ره بدون جنجال تسلیم کنه.

آخری شامِ عیسی قد یارای شی

۱۲ د روز اولِ عیدِ فطیر د غتیکه باره پصح ره قربانی مود، یارای عیسی دزو گفت: "د کجا میخاهی که رفته بلده تو آمادگی بگیری تا نان پصح ره د اونجی بخوری؟" ۱۳ اوخته عیسی دو نفر از یارای خو ره ری کد و دزوا گفت: "د داخلِ شار بورید؛ د اونجی یگ آدم قد شمو روی د روی موشه که کوزه او ره موبره. از پشت ازو بورید ۱۴ و د جایی که او داخل موشه د صاحب امزو خانه بگید: 'استاد موه، مهمونخانه مه د کجا یه تا نان پصح ره قد یارای خو د اونجی بخورم؟' ۱۵ اوخته او یگ اناق کته ره د باله خانه دز شمو نشو میدیه که فرش شده و آماده آسته. د اونجی بلده مو تیاری بگیری. ۱۶ پس یارا ری شده د شار رفت و تمام چیزا ره امو رقم که عیسی گفت، پیدا کد و نان پصح ره تیار کد. ۱۷ وختیکه شام شد، عیسی قد دوازده یار خو د اونجی آمد. ۱۸ د حالیکه اونا شستند و دزو نان موخورد، عیسی گفت: "ما حقیقت ره دز شمو موم، یکی از شمو که قد ازمه نان موخوره، مره تسلیم مونه." ۱۹ اونا کوئیوبار شد و یگ بعد از دیگه ازو پرسان کد: "ما خو نیستیم، یا استم؟" ۲۰ او د جواب ازوا گفت: "او یکی امزی دوازده آسته که دست خو ره قد ازمه قتی د کاسه غوئه مونه. ۲۱ «باچه انسان» امو رقم که د باره شی نوشته شده، از دنیا موره. مگم وای د حال کسی که «باچه انسان» د وسیله ازو تسلیم موشه! بلده ازو نفر بهتر بود که هیچ زیده نموشد." ۲۲ د حالیکه اونا دزو نان موخورد، عیسی نان ره گرفت و بعد از شکرگزاری او ره ثوئه کده د یارا دد و گفت: "بگیری؛ ای جسم مه آسته." ۲۳ بعد ازو جام ره گرفت و شکرگزاری کده دزوا دد و پگ ازوا از شی وچی کد. ۲۴ اوخته او دزوا گفت: "ای خون مه آسته که بلده عهد نو بخاطرِ عدر مردم ریختنده موشه. ۲۵ ما حقیقت ره دز شمو موم، ما از میوه تاگ انگور دیگه وچی نموم تا روزی که او ره د پادشاهی خدا از نو وچی کنم."

پیشگویی د باره انکارِ پترس

۲۶ و اونا سرود خنده سون کوه زیتون ری شد. ۲۷ اوخته عیسی دزوا گفت: "پگ شمو فراری موشید، چون نوشته شده: 'ما چوپو ره میزنم و گوسپندو تیت پرک موشه.'"

۲۸ "مگم بعد ازی که دوباره زنده شدم، از شمو کده پیش د جلیلیه مورم." ۲۹ پترس دزشی گفت: "حتی اگه پگ فراری شنه، ما هرگز نموشم." ۳۰ عیسی دزو گفت: "ما حقیقت ره دز تو موم، امروز، امی امشاو پیش ازی که خروس دو دفعه بنگ بدیه، تو سه دفعه مره انکار مونی." ۳۱ مگم او قد تاکید کلو گفت: "حتی اگه لازم شنه، ما قد تو مورم، و له تو ره هرگز انکار نموم." و دیگه یارا ام امی رقم گفت.

دعا کدونِ عیسی د باغ گتسیمانی

۳۲ وختیکه اونا د یگ جای د نام گتسیمانی رسید، عیسی د یارای خو گفت: "شمو د اینجی بشینید تا ما رفته دعا کنم." ۳۳ او پترس، یعقوب و یوحنا ره قد خو قتی برد و پریشان و کوئیوبار شده ۳۴ دزوا گفت: "جان مه از شدتِ غم نزدیک آسته که بمره. شمو د امینجی بشینید و بیدار بشید." ۳۵ اوخته کم وری پیش رفت و قد روی خو د زمی افتده دعا کد که اگه امکان دشته بشه امو ساعت از شی دور شنه. ۳۶ او گفت: "آبا، ای آته آسمانی، تمام چیزا بلده از تو ممکن آسته؛ ای جام ره از مه دور کو، مگم نه د خاست ازمه، بلکه د خاست-و-اراده خود خو." ۳۷ وختیکه پس آمد و دید که اونا خاو رفته، او د پترس گفت: "شمعون، خاو آستی؟ آیا نمیتستی که بلده یگ ساعت بیدار بونی؟ ۳۸ بیدار بشید و دعا کنید تا د آزمایش قرار نگیری؛ روح واقعاً میخایه، و له جسم ضعیف آسته." ۳۹ او بسم رفت و قد امزو توره دعا کد. ۴۰ وختیکه پس آمد، بسم اونا ره د خاو دید، چراکه چیمای ازوا از خاو گرنگ شد و اونا نمیدنست که دزو چیز خیل بگیه. ۴۱ او دفعه سوم آمد و دزوا گفت: "شمو هنوز ام خاو آستید و استراحت مونی؟ بس آسته. امو ساعت رسیده. اینه، «باچه انسان» د دست گناهکارا تسلیم دده موشه. ۴۲ باله شنید که بوری. اونه، کسی که مره تسلیم مونه میرسه."

^a ۱۴:۳۶ «آبا» کلمه عبرانی آسته که «آته» معنی میدیه.

دستگیر کردن عیسی

۴۳ د حالیکه عیسی هنوز توره موگفت، فوری یهودا یکی امزو دوازه یارا رسید و قد ازو قتی یگ دل نفر که سوته و شمشیر دشت، از طرف پیشوایون عالی مقام، عالمای دین و ریش سفیدا آمد. ۴۴ و امو کسی که عیسی ره تسلیم موكد قد ازوا یگ نشانی ایشته گفند: "هر کسی ره که ماخ کدم، اونمو آسته؛ او ره دستگیر کنید و قد عذر احتیاط ببرید." ۴۵ پس وختیکه یهودا آمد، او فوری د پیش عیسی رفته گفند: "استاد." و او ره ماخ کد. ۴۶ اوخته اونا د بله ازو دست اندخته او ره دستگیر کد. ۴۷ یکی امزو کسای که د اونجی ایسته بود، شمشیر خو ره کشیده غلام پیشوای بزرگ ره زد و گوش ازو ره منئی کد.

۴۸ عیسی د جواب ازوا گفند: "ایا ما راهزن آستم که قد شمشیر و سوته بلده دستگیر کردن مه آمدید؟" ۴۹ ما هر روز قد شمو د خانه خدا بودم و تعلیم میددم و شمو مره دستگیر نکدید. مگم ای کار شد تا نوشته های مقدس پوره شنه. ۵۰ اوخته تمام یارا او ره ایله کده دوتا کد. ۵۱ ولے یگ آدم جوان که یگ رخت کتانی ره د گرد جان لچ خو پیچند، از پشت عیسی مورفت. اونا او ره ام دستگیر کد، ۵۲ مگم او رخت کتانی خو ره ایله کده، جان لچ دوتا کد.

عیسی د حضور شورای یهود

۵۳ اونا عیسی ره د حضور پیشوای بزرگ برد و تمام پیشوایون عالی-مقام، ریش سفیدا و عالمای دین د اونجی جم شدند. ۵۴ پترس از دور او ره د مبال موكد تا که د مبه حولی پیشوای بزرگ داخل شد و قد پیره دارا ششت تا د بغل آتش خود ره گرم کنه.

۵۵ د امزو غیت پیشوایون عالی مقام و تمام اعضای شورا د تلاش ازی بود که یگ شاهدی د ضد عیسی پیدا کنه تا او ره د قتل برسنه، مگم اونا هیچ شاهدی پیدا نتنست. ۵۶ عذر کسا د ضد ازو شاهدی دروغ دد، مگم شاهدی های ازوا یگ قد دیگه شی جور نمیمد. ۵۷ اوخته بعضی ها ایسته شده د ضد ازو شاهدی دروغ دده گفند: ۵۸ "مو شنیدے که او گفند: 'ما ای خانه خدا ره که قد دست انسان جور شده بیرو مونم و د مدت سیه روز یگ خانه دیگه آباد مونم که قد دست انسان جور نشده بشه.' ۵۹ ولے د امزی باره ام شاهدی ازوا یگ قد دیگه شی جور نمند." ۶۰ اوخته پیشوای بزرگ د حضور ازوا ایسته شد و از عیسی پرسان کد: "ایا تو هیچ جواب نمیدی؟ ای چیز خیل آسته که امیا د ضد تو شاهدی میدیه؟" ۶۱ مگم او چپ مند و هیچ جواب ندد. پیشوای بزرگ بسم ازو پرسان کده گفند: "ایا تو مسیح، باچه خدای متبارک آستی؟" ۶۲ عیسی گفند: "ما آستم، و شمو «باچه انسان» ره مینگرید که د دست راست قادر مطلق ششته و د بله اورهای آسمو مییه." ۶۳ اوخته پیشوای بزرگ کالای خو ره پاره کده گفند: "دیگه مو د شاهد چی ضرورت ذری؟ ۶۴ شمو کفرگویی شی ره شنیدید. صلاح شمو چی آسته؟" پگ ازوا او ره محکوم کده گفند که سزاوار مرگ آسته.

۶۵ بعضی کسا د بله ازو تف اندختو ره شروع کده چیمای شی ره بسته کد و او ره قد مشت زده گفند: "نبوت کو، کی زد؟" پیره دارا ام او ره گرفته لت-وکوب کد.

انکار پترس از عیسی

۶۶ وختیکه پترس هنوز د تاه، د حولی بود، یکی از کنیزای پیشوای بزرگ آمد ۶۷ و دید که پترس خود ره گرم مونه. او سون ازو توح کده گفند: "تو ام قد عیسی ناصری بودی!" ۶۸ مگم پترس انکار کده گفند: "ما هیچ نمیدم و نموفامم که تو چیز خیل موگی." وختی او بر شده د دالیز درگه رفت، [د امزو غیت خروس بنگ دد].^a

۶۹ امو کنیز او ره دید و بسم د کسای که د اونجی ایسته بود، گفند: "ای آدم یکی امزوا آسته." ۷۰ پترس بسم انکار کد. بعد از چند لحظه کسای که د اونجی ایسته بود بسم د پترس گفند: "یقیناً تو یکی امزوا آستی، چرا که تو ام یگ جلیلی آستی." ۷۱ اوخته پترس د لعنت کدو و قسم خوردو شروع کد و گفند: "ما امی آدم ره که شمو د باره شی موگید، نمینخشم." ۷۲ د امزو لحظه دفعه دوم خروس بنگ دد. اوخته پترس توره عیسی ره د یاد خو آورد که دزو گفند: "پیش ازی که خروس دو دفعه بنگ بدیه، تو سیه دفعه مره انکار مونی." پس دل شی پُر شد و او چخرا کد.

^a ۶۸:۱۴ متن داخل قوس د بعضی نسخه ها وجود ندره.

۱ امی که صبح شد، پیشوایون عالی مقام قد ریش سفیدا، عالمای دین و تمام اعضای شورا مشوره کد. بعد از مشوره اونا عیسیٰ ره بسته کده بُرد و د پیلاتس تسلیم کد.

۲ پیلاتس ازو پُرسان کد: "آیا تو پادشاهِ یهودیا آستی؟" عیسیٰ د جواب ازو گُفت: "خود تو موگی." ۳ اوخته پیشوایون عالی مقام د بله ازو تَهْمَت های کلو کد. ۴ پیلاتس بسم ازو پُرسان کد: "آیا تو هیچ جواب نمیدی؟ توخ کو که د بله تو چیقَس تَهْمَت های کلو مونه." ۵ مگم عیسیٰ بسم هیچ جواب ندد، بطوری که پیلاتس خيرو مند.

حکم گشتون عیسیٰ د صلیب

۶ والی د هر عید یگ بندی ره بلده مردم ایله موكد، هر کسی ره که اونا میخواست. ۷ د امزو غیت یگ آدم د نام باراباس قد دیگه یاغی های که د دورون شورش مرتکب قتل شدد، د بندی خانه بود. ۸ مردم د پیش پیلاتس آمد و ازو خواهش کد که مطابق رسم همیشگی بلده ازوا امو کار ره انجام بديه. ۹ اوخته پیلاتس د جواب ازو گُفت: "آیا میخاید که پادشاهِ یهودیا ره بلده شمو ایله کنم؟" ۱۰ چون او پی بُرد که پیشوایون عالی مقام عیسیٰ ره از روی همچشمی تسلیم کده. ۱۱ مگم پیشوایون عالی مقام مردم ره د شور آورد تا پیلاتس ره وادار کنه که د جای عیسیٰ باراباس ره بلده ازوا ایله کنه. ۱۲ پیلاتس بسم ازوا پُرسان کده گُفت: "پس قد کسی که شمو او ره پادشاهِ یهودیا موگید، چیز کار کنم؟" ۱۳ اونا چیغ زده گُفت: "او ره د صلیب میخکوب کو!" ۱۴ پیلاتس ازوا پُرسان کد: "چرا؟ چی بدی کده؟" ولے اونا کلوتر چیغ زده گُفت: "او ره د صلیب میخکوب کو!"

۱۵ ازی که پیلاتس میخواست مردم ره راضی کنه، باراباس ره بلده ازوا ایله کد و عیسیٰ ره بعد از قمچی زدو تسلیم کد تا د صلیب میخکوب شنه.

عسکرا قد عیسیٰ ریشخندی مونه

۱۶ عسکرا عیسیٰ ره د داخل حولی قصر والی بُرد و تمام عسکرای یگ قشله ره جم کد. ۱۷ اوخته اونا یگ چپن ارغوانی د جان شی دد و از خار یگ تاج بافته د سر شی ایشت ۱۸ و دزو سلامی زدو ره شروع کد و گُفت: "درود د پادشاهِ یهودیا!" ۱۹ اونا قد نی د سر شی میزد و د بله شی تُف آندخته د برابر شی زانو میزد و او ره احترام موكد. ۲۰ بعد ازی که او ره ریشخند کد، اونا چپن ارغوانی ره از جان شی بُر کده کالای خود شی ره د جان شی دد.

میخکوب شدون عیسیٰ د صلیب

اوخته او ره بُرو بُرد تا د صلیب میخکوب کنه. ۲۱ اونا یگ راهگذر قیروانی ره که شمعون نام دشت و آته سکندر و روفس بود و از اطراف میمد، مجبور کد که صلیب عیسیٰ ره د شانه خو بیره.

۲۲ پس اونا عیسیٰ ره د یگ جای د نام گلگنا بُرد که ترجمه شی «کاسه سر» آسته. ۲۳ اوخته اونا شراب انگور ره که قد مواد مره گت شدد دزو دد، مگم او قبول نکد. ۲۴ بعد ازو اونا عیسیٰ ره د صلیب میخکوب کد و کالای شی ره تقسیم کده د بین خو پشک آندخت تا بنگره که د هر کدم شی چیزخیل میرسه. ۲۵ ساعت سوم بود که او ره د صلیب میخکوب کد. ۲۶ جرم شی اینی رقم نوشته بود: «پادشاهِ یهودیا.»

۲۷ اونا دو راهزن ره ام قد ازو د صلیب میخکوب کد، یکی ازوا ره د دست راست شی و دیگه شی ره د دست چپ ازو. ۲۸ [د امزی رقم نوشته کلام مقدس پوره شد که موگیه: "او از جمله خطاکارا حساب شد."]

۲۹ کسای که ازونجی تیر موشد او ره توهین و تحقیر کده سر خو ره شور میدد و موگفت: "تو که خانه خدا ره خراب موكدی و او ره د مدت سه روز آباد موكدی، خود ره نجات پدی و از صلیب تاه بیه!" ۳۱ د عین رقم پیشوایون عالی مقام و عالمای دین ام قد یگدیگه خو ریشخندی کده موگفت: "او دیگر ره نجات دد، مگم خود خو ره نجات دده نیتنه. ۳۲ بیل که امی مسیح، پادشاهِ اسرائیل امی آلی از صلیب تاه بیه تا مو بنگری و ایمان بیری." امو کسای که قد ازو د صلیب میخکوب شدد ام او ره دو-دشنام میدد.

۲۳:۱۵ «مر» یگ مواد خوشبوی آسته که مزه تلخ دَره. ^b ۲۵:۱۵ یعنی ساعت نو بجه صبح. ^c ۲۸:۱۵ بعضی نسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره.

مَرگِ عِیْسَى

۳۳ از ساعتِ ششم تا ساعتِ نهم^a تریکی تمامِ زمی ره گرفت. ۳۴ د ساعتِ نهم عیسیٰ قد آوازِ بلند چیع زده گُفت:

“ایلوئی، ایلوئی، لَمَا سَبَقْتَنی؟”

که ترجمه شی اینی آسته: «خُدای مه، خُدای مه، چرا مَره ایله کدی؟»^{۳۵} بعضی کسای که د اُنجی ایسته بود وختی ای ره شنید، گُفت: “اونه، او ایلیاس ره کوی مونه.”^{۳۶} اوخته یگ نفر دَویده یگ اِسفنج ره پُر از سِرکه انگور کد و د سِر یگ نِی بند کده دَزو پیش کد که وُچی کُنه و گُفت:

“بیل که بنگری که ایلیاس مییه تا او ره تاه بیره، یا نه؟”^{۳۷} د امزو عَیتِ عیسیٰ قد آوازِ بلند چیع زده جان دد.

۳۸ و پرده خانه خُدا از باله تا زیر دُو پاره شُد. ۳۹ قومندانی که پیشِ رُوی عیسیٰ ایسته بود، وختی دید که عیسیٰ چی رقم جان دد، او گُفت:

“راستی که ای آدم باچه خُدا بود.”

۴۰ چند خاتو ام د اُنجی بود که از دُور توخ مُوکید؛ د مینکل ازوا مریمِ مَجَدَلِیه و مریمِ آبه یعقوبِ ریزه و یوشا بود و امچنان سالومه.^{۴۱} آمیا وختیکه عیسیٰ د جلیلیه بود، ازو پیروی مُوکید و او ره خدمت مُوکید. غدر خاتونوی دیگه ام د اُنجی بود که قد ازو د اورشلیم آمدد.

دَفنِ کدوِنِ عِیْسَى

۴۲ شام شُد و ازی که اُمو روز، روز تیاری یعنی یگ روز پیش از روزِ آرام بود،^{۴۳} یوسفِ باشنده رامه که یکی از اعضای مُحترم شورای یهود بود و ام د اِنْتِظارِ پادشاهی خُدا بود، د دلیری د پیشِ پِیلاَتُس رفت و جَسَدِ عیسیٰ ره ازو طلب کد.^{۴۴} پِیلاَتُس تعجب کد که عیسیٰ ایقَس زود مُرده. اوخته او قومندان ره کوی کده ازو پُرسان کد که آیا او گاه مُرده؟^{۴۵} وختی پِیلاَتُس از قومندان شنید که او مُرده، جَسَد ره د یوسفِ تحویل کد.^{۴۶} اوخته یوسفِ رَختِ کتانی خرید و جَسَد ره از صلیب تا آورده د رَختِ کتانی پیچند و د قبری که د قاده کُنده شُد، ایشت و یگ سنگ ره د دانِ قبر لول دد.^{۴۷} مریمِ مَجَدَلِیه و مریمِ آبه یوشا دید که جَسَد د کُجا ایشته شُد.

دُوباره زنده شُدوِنِ عِیْسَى

۱ وختیکه روزِ آرام تیر شُد، مریمِ مَجَدَلِیه و مریمِ آبه یعقوب قد سالومه موادِ خوشبوی خرید تا رفته د جَسَدِ عیسیٰ بُمَله.^۲ پس اونا صَباحِ گاهِ روزِ یگشمبه^b د وختِ اَقْتو بُر شُدو د سِرِ قبر رفت.^۳ اونا قد یگدیگه خُو مُوگُفت: “اُمو سنگ ره کی بلده مو از دانِ قبر لول بیده؟”^۴ وختی اونا توخ کد، دید که اُمو سنگِ کُنه از دانِ قبر لول دده شُد.

۵ امی که اونا د قبر داخل شُد، یگ آدم جوان ره دید که چپن سفید د جان شی بود و طرفِ راست شِشْتد و اونا بیم کد.^۶ مگم او دزوا گُفت: “بیم نکنید، شمو عیسای ناصری ره موبالید که د صلیب میخکوب شُد. او دُوباره زنده شُد؛ او د اینجی نییه. اینه، ای جایی آسته که اونا او ره د اینجی ایشْتد.^۷ آلی بورید د یارای شی و د پترس بگید که او از شمو کده پیش د جلیلیه موره و شمو او ره د اُنجی مینگرید، اُمو رقمیکه او دز شمو گُفتند.”

۸ اونا از قبر بُر شُدو دوتا کد، چراکه اونا ره لَرزه گرفتند و اونا خیرت زده شُد؛ اونا د هیچ کس چیز نَگُفت، چون ترس مُوخورد.

۹ [وختیکه عیسیٰ صَباحِ گاهِ روزِ یگشمبه دُوباره زنده شُد، او اوّل د مریمِ مَجَدَلِیه که ازو هفت جن ره بُر کُدد، ظاهر شُد.^{۱۰} مریم رفت و کسای ره که قد عیسیٰ بود و ماتم میگریفت و چخرا مُوکید، خبر کد.^{۱۱} وختی اونا شنید که عیسیٰ زنده شُد و د وسیله مریم دیده شُد، اونا باور نکد.^{۱۲} بعد ازو عیسیٰ د شکلِ دیگه د دُو نفرِ ازوا د حالیکه سون اطراف مورفت، ظاهر شُد.^{۱۳} اونا رفته د دیگرو خبر دد، مگم اونا د تورای ازوا ام باور نکد.

۱۴ چند وخت بعد عیسیٰ د امزو یازده یار که سرِ دسترخو شِشْتد ظاهر شُد و اونا ره بخاطرِ بی ایمانی و سخت دلی ازوا سرزنش کد، چراکه اونا د تورای کسای باور نکد که او ره بعد از دُوباره زنده شُدون شی دیدد.^{۱۵} اوخته او دزوا گُفت: “د تمام دُنیا بورید و خوشخبری ره د تمام مخلوقات اعلان کنید.^{۱۶} هر کسی که ایمان میره و غُسلِ تعمید میگیره نجات پیدا مونه، مگم هر کسی که ایمان نمیره، او محکوم موشه.^{۱۷} و اینیا نشانی های آسته که ایماندارا قد خُو دره: اونا د نامِ ازمه جنیات ره بُر مونه، د زبونای نو توره مُوگیه،^{۱۸} مارها ره قد دستای خُو باله مونه و اگه زار کُشند ره وُچی کُنه دزوا کُدم ضررِ نمیرسنه و اونا دستای خُو ره د بله ناجورا میله و اونا جور موشه.”

^a ۳۳:۱۵ یعنی از ساعتِ دوازده چاشت تا ساعتِ سه بعد از چاشت. ^b ۲:۱۶ د زبونِ یونانی «روزِ اوّل هفته» نوشته یه، چون روزِ شَمبه بلده یهودیا روزِ آخرِ هفته آسته. ^a ۲۰:۱۶ آیه های ۹ تا ۲۰ د بعضی نُسَخه های قدیم شامل نییه.

۱۹ مَولا عیسیٰ بعد از توره گُفتو قد ازوا سُونِ آسمو بُرده شُد و دَ دِستِ راستِ خُدا شِشت. ۲۰ و یارا بُرو رفته خوشخبری ره دَ هر جای اِعلان مُوكد و دَ عَینِ حال مَولا قد ازوا کار مُوكد و کلام خُو ره قد مُعجزه های که انجام مُوشُد، تصدیق مُوكد. ^a